Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ,
БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...мнай 1921 оной ...брин 21-һээ гарана | № 243 (14965) | 1978 оной октябриин 22, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Продукци бүри ехээр үйлэдбэрилэгты, арадай хэрэглэлэй эдбараанай шанар болон ассортиментые улам һайжаруулагты! Совет хүнүүдэй улам ехэ боложо байгаа эрилтэ хэрэглэмжые бүри хүсэд дүүрэнээр хангагты!

(КПСС-эй ЦК-гай Урянуудһаа).

Агуу Октябриин хүндэлэлдэ

АМЖАЛТАДАА УРМАШАН...

Түрэл партиингаа ЦК-гай июлиин (1978 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө дэлгэрһэн бүтээ арадай социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, Бэшүүрэй совхозой һаалишад, малшад ажалдаа шэнэ амжалта туйлаба.

Ажахын фермэнүүд арбадахи табан жэлэй түрүүшын гурбан жэлдэ хамта 20,5 мянган центнер һү гүрэндэ худалдаха түсэбтэй байһан аад, байгша оной октябриин эхеэр тэрэнээ болзорһоонь урид дүүргэ. Совхоз үнгэрһэн хоёр жэл юһэн һара соо бэлэдхэлэй пунктда 20.650 центнер сагаан эдеэ тушаагаад, мүнөө даабариһаа гадуур үдэр бүри хэдэн арбаад центнер һү Эхэ орондоо үгэжэ байна.

Энэ амжалтада Шэбэртын (даагшань республикын габьяата зоотехник А. Г. Сахарова) фермынхид илангаяа ехэ хубитаяа оруулаа. Түс фермэ гансашье ажахы соогоо бэшэ, бүхы район дотороо эгээн түрүүлэн ехэ һү һааха, гүрэндэ тушааха гурбан жэлэй түсэбые болзорһоонь 3 һараар уридшалан дүүргээ. Жэшээлхэдэ, түсэбэйнгээ ёһоор бүхыдөө 13,7 мянган центнер һү һааха, тэрэнэйнгээ 11,1 мянган центнерыень гүрэндэ тушааха байһан аад, мүнөө эндэхид тэрэнээ холо үлүүлэн дүүргээд байна. Мүн энэ үе соо 580 тугал абахын орондо 612 тугал түлжүүлээ. Фермын олонхи һаалишад социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргээ. Мүрысөөндэ жэлһээ жэлдэ түрүүлжэ ябадаг һаалишан Дулма Гармаева үнгэрһэн юһэн һара соо үнеэн бүриһөө 2740 килограмм һү һаагаад, район дотороо эрхимлэбэ. Эндэхидэй ажалай үшөө нэгэ магтаалтай һайн талань юуб гэхэдэ, бүхы тушааһан һүнэйнь аяар 99,2 процентнь нэгэдэхи сортын, һайн шанартай гэһэн сэгнэлтэтэйгээр абтана.

Агууехэ Октябриин 61 жэлэй ойе ажалай ехэ бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ эрмэлзэн, энэ фермын коллектив урдаа үшөө ехэ зорилго табина. Шэбэртынхин Сэлэнгын районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой, Зэдын районой Алцагай совхозой малшадай жэшээгээр хүдэлхэ гэжэ шиидээд, дам саашань район дотороо мүрысөө дэлгэрүүлхэ үүсхэл гаргаа юм.

Тэдэнэр өөһэдынгөө арга боломжые хаража үзөөд, үбэлжэлгын үедэ долоон һара соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1300 килограммһаа багга бэшэ һү һаахын түлөө тэмсэхэ байна. Фермын түрүү һаалишан Дулма Гармаева энэ үе соо үнеэн бүриһөө 1400 килограмм һү һаахаб гэжэ мэдүүлээ. Баһал үнинэй һаалишад Мария Конечных, Мунко Цыбиков гэгшэд үнеэн бүриһөө 1350 килограммһаа доошо бэшэ һү һааха зорилготой.

Ажахынгаа түрүү фермэһээ жэшээ абан, Дабаатын һаалиин фермынхид баһал энэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой. Эндэхи һаалишад үбэлжэлгын үедэ үнеэн бүриһөө 1200 килограммһаа бага бэшэ һү һаахын түлөө тэмсэхэ юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ Шэбэртын, Дабаатыншье фермэдэ бүхы үнездынь дулаан байрада оруулагдаад, үбэлэй рационоор эдеэллүүлэгдэжэ, һаагдана. Үхэр малаинь байра, хашаа хорёо заһабарилагдажа, гол түлэб бэлэн болгогдонхой. Бэшүүрэй совхоздо мүнөө жэлдэ бүхы дээрээ малай эдихэ үбһэ тэжээлшье ялаа хүсэд хүрэхөөр бэлэдхэгдэнхэй. Юрэдөөл, малшад ехэ һүнэй түлөө амжалтатайгаар тэмсэхэ аргатай.

В. БОРИСОВ,
районой «Бичурский хлебороб» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шэбэртын фермые даагша Анна Григорьевна Сахарова.

Ц. ЦЫБИКОВЭЙ фото.

...элэһэн ...рэхэбди...

Тээсгэн манай холхозой һү һаалиин хоёрдохи фермэдэ малшадай сугаан боложо, тэндэ жэлэй үнгэрһэн юһэн һарын дүн согсологдоһон. мүн үбэлжэ ...гын үедэ бэелүүлэгдэхэ зорилгонууд тухай хөөрэлдөөн болоһон байна.

Арбадахи табан жэлэй габшагай ажалай түрүүшын гурбан жэлдэ фермын коллектив яһала һайнаар хүдэлжэ байна гэжэ юһэн һарын дүн харуулба. Эндэхи бүхы арбан һаалишадай долоонинь жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө 2000 килограммһаа дээшэ һү һаагаа. Тиихэдэ түрүү һаалишад Ф. П. Вставская, М. П. Ермолаева, Г. Е. Сивцова гэгшэд үнеэн бүриһөө 2300—2340 килограмм һү һаапан байба. Эдэнэр бүлта сагаан эдеэ абаха гурбан жэлэйнгээ даабариие болзорһоонь урид дүүргээ, мүн үнгэрэгшэ зунай бэлшээриин үедэ һү ехээр һааха гэжэ абаһан уялгаяашье нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ шадаа.

Нигээд байхадаа, фермын коллектив өөнэдынгөө арга боломжые һайса хаража үзөөд, Сэлэнгын районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой, Зэдын районой Алцагай совхозой малшадай жэшээгээр мүрысөөндэ оролсохо гэжэ шиидэбэ.

Нэн түрүүн фермынхид малайнгаа үбэлжэлэдэ бүхы талаһаань һайнаар бэлдэжэ, үбһэ тэжээлые бодомжотой зүбөөр гаргашалха, һү һаалине али болохоор дээшэлүүлхэ гэжэ шэнэ социалис уялга соогоо бэшээ. Үхэрэй байжа эдеэлхэ долоон һара соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1200 килограммһаа доошо бэшэ һү һаахы, бүхыдөө тушааһан һүнэйнгөө 90 процентһоо бага бэшьень имагтал нэгэдэхи сортоор ябуулха, үбэлжэлгын үедэ нэгэшье үхэр, тугал гарзалуулхагүй, бүхы үнэсэд, гүнжадые искусственна аргаар үрэжүүлхэ, нэгэшье эхэ мал һүбайруулхагүй гэжэ баһал уялга дотороо бэшэгэн байна.

Тэдэнэй хэлэһэн үгэ, хэжэ байһан ажал хөөрынь алгасанагүй. Үнеэдэйнгээ байрые бүри сентябриин 20-до дулаалжа, заһабарилжа дүүргээд байгаа. Тэжээл буйлуулдаг, шанаржуулдаг цехынь хэзээ хэзээнэйхинһээ эртэ хүдэлгэгдөө. Фермэдэхи улаан булан, һү абадаг байра гэхэ мэтэнь һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Социалис уялга, мүрысөөндэ гурим гэхэ мэтэ хуу гоёор, элеөр бэшэгдэжэ ...гдэнхэй. Һаалишадай үдэр бүриин дүн жэншэдүгүй гаргагдадаг. Гадна энэ жэлэй колхоз доторо малай эдихэ үбһэ тэжээл, илангаяа силос урда жэлэйхинһээ ехэ бэлэдхэгдэнхэй.

А. БОЛОНЕВ,
Загарайн районой XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой парткомой секретарь.

ТАСС шэнэ һонин

ТҮСЭБТЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ НАЙДАМТАЙ АЛХАМ

СССР-эй промышленностиин 1978 оной юһэн һарын гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд

Промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, СССР-эй шэнэ Конституциин баталгаһаар түрүүшын жэлэй ойе, Агууехэ Октябриин 61 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтахые бэлдэн, юһэн һарынгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргэбэ гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор хэлэгдэнэ.

Продукци худалдалгын хэмжээгээр, олонхи зүйлэй эдлэл хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргалгаар түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, промышленна үйлэдбэриин ургалта 4,8 процент болоо.

Ажалай бүтээсэ 3,5 процентээр дээшэлжэ, энээнэй ашаар промышленна продукциин ургалтын дүрбэнэй гурбан хуби абтаһан байгаа. Ашаг олзо дээшэлүүлхэ, продукцинн өөрынь үнэ сэн хямдаруулха талаар даабаринууд дүүргэгдээ.

Юһэн һарын туршада гол шухала зүйлэй продукци үйлэдбэрилэгдөө гэбэл: электрын элшэ хүсэн — 876 миллиард киловатт-час; нефть (газай конденсат оруулалсан)—424 миллион тонно; газ — 273 миллиард кубометр. нүүрһэн — 540 миллион тонно; булад — 114 миллион тонно; хара металлнуудай хабтайлгамал түмэр — 78,8 миллион тонно; булад хоолой соргонууд—13,2 миллион тонно; минеральна үтэгжүүлгэнүүд (условно единицээр) — 74 миллион тонно; үргамалуудые хамгаалха химическэ зүйлнүүд (условно единицээр) — 373 мянган тонно; химическэ утаһанууд — 840 мянган тонно; металл отолдог станогууд — 177 мянган хэһэг; тэрэ тоодо программна жолоодолготой тоонуудаар — 5,5 мянган хэһэг приборнууд, автомадаар хангалтын хэрэгсэлнүүд ба эдэнэй запас частьнууд — 3,3 миллиард түхэригэй; тоолон тодорхойлдог техникын хэрэгсэлнүүд ба эдэнэй запас частьнууд — 2,4 миллиард түхэригэй; хүнгэн промышленностиин технологическа түхеэрэлгэнүүд ба эдэнэй запас частьнууд — 530 миллион түхэригэй; эдеэ хоолой, мяха-һүнэй ба загаһанай промышленностиин технологическа түхеэрэлгэнүүд болон эдэнэй запас частьнууд — 394 миллион түхэригэй; автомобильнууд — 1608 мянган хэһэг, тэрэ тоодо: ашаанай — 568 мянган, хүнгэн — 983 мянган хэһэг; тракторнууд — 430 мянган хэһэг; худөө ажахын машинануд (мал ажалай ба тэжээл үйлэдбэрилгын машинануудгүйгөөр) — 1,8 миллиард түхэригэй; мал ажалай ба тэжээл үйлэдбэрилгын машинануд—1.4 миллиард түхэригэй; ороо хуряадаг комбайнууд 8.3 хэһэг; хлопок хуряадаг машинануд — 6,7 мянган хэһэг; бүхы зүйлэй бүдүүд — 8 миллиард дурбэлжэн метр; оёмол зүйлнүүд — 15,4 миллиард түхэригэй; арһан гутал — 548 миллион паар.

Мяхан (промышленна аргаар үйлэдбэрилгэ) — 6,9 миллион тонно; колбасагай зүйлнүүд — 2,3 миллион тонно; загаһаар буйлуулагдаһан эдеэ хоолой зүйлнүүд, тэрэ тоодо загаһанай консервэнүүд — 3,6 миллиард түхэригэй; малай тоһон — 1,2 миллион тонно; ургамалай тоһон — 1,9 миллион тонно; кондитерска зүйлнүүд — 2,7 миллион тонно; часууд — 47,1 миллион хэһэг: шаажан-шабар амһартанууд — 811 миллион хэһэг; эрхим һайн сортын амһартанууд (шэл ба хрусталяар хэгдэһэн) — 263 миллион түхэригэй; радиоприёмнигууд. радиолонууд — 6,5 миллион хэһэг; телевизорнууд — 5,4 миллион хэһэг, тэрэ тоодо үнгэтэ телевизорнүүд — 1 миллион хэһэг; холодильнигууд — 4,5 миллион хэһэг; хубсаһа угаадаг машинануд — 2,8 миллион хэһэг; мотоциклнууд ба мотороллернууд — 812 мянган хэһэг.

Промышленностиин хүдэлмэридэ бүхы дээрээ һайн үрэ дүнгүүдэй түйлагдаашье һаань, үйлэдбэриин зарим нэгэдэлнүүд, предприятинууд хараалагдаһан сортын, һайн шанартай продукци гаргаха, худалдаха, ажалай бүтээсэ болон олзо оршоёо дээшэлүүлхэ даабаринуудаа дүүргээгүй байна гээд СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Нүүрһэ малтаха, хара металлнуудай хабтайлгамал прокат гаргаха, переменнэ тоогой электродвигательнүүдые, кузнечно-прессэй машинануудые, ашаанай вагонуудые бүтээхэ, барилгын модо, цемент, хабсаргагдамал түмэр-бетон, бүд, шаажан-шабар амһартанууд болон бусад зарим зүйлэй продукци үйлэдбэрилэн гаргаха түсэб дүүргэгдээгүй.

Нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, үйлэдбэриин технико-экономическа хэмжээн дээшэлүүлэгдээ; бүтээн гаргагдаһан продукциин шанар һайжаруулагдаа.

2 мянга гаран шэнэ түхэлэй промышленна продукци үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэн гаргагдажа эхилээ; хуушарһан хэдэ хэдэн зүйлнүүд үйлэдбэриһөө болоулагдаа. Гэхэтэй хамта үйлэдбэриин зарим нэгэдэлнүүд болон предприятинууд шэнэ техникэ, түрүү технологи нэбтэрүүлхэ түсэбүүдээ сүм дүүргэжэ шадаагүй.

Эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн, нёдондо жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, гурбанай нэгэ хубяар дээшэлүүлэгдээ.

1978 оной октябриин 1-нэй байдалаар 58 мянган зүйлэй эд бараан ба эдлэл хэрэгсэлдэ Гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдонхой. (ТАСС).

ХАНИ ЁҺОНОЙ УУЛЗАЛГА

ПРАГА. (ТАСС). КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусак КПЧ-гэй ЦК-гай урялаар ЧССР-тэ ерээд байһан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи КПК-гай түрүүлэгшэ А. Я. Пельше түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна хиналтын комитедэй делегацитай октябриин 20-до Пражска Град соо уулзаба.

Үнэн зүрхэнэй, хани ёһоной оршон байдалда үнгэрһэн хөөрэлдөөнэй үедэ марксизм-ленинизм ба пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта, социалис оолон коммунис обществонуудые байгуулха хэрэгтэ чехословак болон совет арадуудай аша туһые, уг зорилгонуудай нэгэдэлдэ үндэһэлһэн аха дүү хоёр партиин, сроной хоорондохи али алиндань ашатай туһатай харилсаае хүгжөөлгэдэ үндэр сэгнэлтэ үгтэһэн байна. Энэ харилсаан саашадаашье гүнзэгырүүлэн хүгжөөгдэхэ юм гэжэ тэмдэглэгдээ.

КПЧ-гэй Центральна хиналта-шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ М. Чапка, СССР-һээ ЧССР-тэ байдаг элшэн сайд В. В. Мацкевич уулзалгада хабаадаба.

ГКП-гэй Мангеймскэ съезд

МАНГЕЙМ. (ТАСС-ай тусхай корр). Германиин Компартиин Мангеймскэ съезд октябриин 20-до эндэ хүдэлмэрилжэ эхилбэ. 800 гаран делегат тэрэнай хүдэлмэридэ хабаадана. 50 гаран Коммунис болон хүдэлмэришэнэй партинууд, национально-сүлөөрэлгыч хүдэлөөнүүд түлөөлэгшэдөө съезддэ эльгээһэн байна. КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. В. Зимянин түрүүтэй КПСС-эй делегаци эдэнэй дунда би.

Правленийн тоосоотэ элидхэлые, Центральна шалгалтын комиссиин тоосоое съездын делегадууд зүбшэн хэлсэхэ юм. Эдэнэр ГКП-гэй программые батлаан абаха. мүн партиин хүгжөөлгэлхы зургаануудые һунгаха байна.

ГКП-гэй түрүүлэгшэ Г. Мис «Демократическа социальна хүгжэлтэ дэбжэлтэ — эб найрамдал, эрхэ сүлөө, социализм тээшэ эрьелтын түлөө» гэһэн правленийн тоосоото элидхэл съезд дээрэ хэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Леонид Ильич Брежневэй хани ёһоной албанай хэрэгээр байгша оной хабар ФРГ-дэ ерэһэн ушар Советскэ Союзтай харилсаагаа һайжаруулха замдамнай шухала шата болобо гээд тэрэ үргэлжэлүүлээ. Албанай хэрэгээр ерэлгээрээ тэрэ манай арадуудай хоорондохи харилсаае хүгжөөхэ, - Европо түбдэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ сэгнэшэгүй хубитаяа оруулһан байна гэжэ мүнөөдэршье энэ трибуна дээрэһээ нүхэр Л. И. Брежневтэ баяр баясхалан хүргэхые хүсэнэбди. Манай сронтой харилсаагаа хүгжөөхые СССР-эй хүсэжэ байһанда, шахардуу байдал һуларуулхын түлөө ФРГ-тэй холбоо барисаа тогтоохые үнэн сэхээр оролдожо байһанда албанай хэрэгээр ерээд байха үедэнь манай ороной хүн бүхэн этигээ һэн.

ФРГ-гэй дотоодын болон уласхоорондын байдалай асуудалнуудта Г. Мис саашадаа тогтожо хэлэбэ.

Үдэһөө хойшо съезд Центральна шалгалтын комиссиин тоосоое шэнэбэ. Удаань ГКП-гэй правленийн элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэнүүд эхилээ.

КПСС-эй делегацийн толгойлогшо М. В. Зимянин съезд дээрэ үгэ хэлэбэ (хэлэһэн үгэнь хуряансыгаар газетын удаадахи номерто толилогдохо). Съездэ КПСС-эй эльгээһэн амаршалга болон «1921 оной зун Коминтернын III конгрессэй хүдэлмэрилхэ үедэ В. И. Ленин ба Э. Тельман» гэһэн зурагые бэлэг болгон тэрэ сэрюулба.

Съезд хүдэлмэрээ үргэлжэлүүлһээр.

Бадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

ХЭР Ц. А. БАЛБАРОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...еспубликыи театральна искусствые хүгжөөхэ хэ... олон жэл соо аша урэтэйгөөр хүдэлһьень хараада ...ай нэрэмжэтэ түрүүлэй академическэ Буряад драм театрай директор, РСФСР-эй соёлой габьяата хүдэлэгшэ нүхэр **Балбаров** Цырен Аюржанаевичые ...адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ...ндэлэй **грамотаар** шагнаха.

...ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

...адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ...етарийн түлөө, Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.

...ан-Удэ хото, Соведүүдэй байшан.
...78 оной октябриин 19.

...адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

...ҮХЭР В. Л. ШАПОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ...ОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...публикын партийна, совет органуудта удаан саг ...эй сэхээр хүдэлһьень хараада абажа, 60 наһа гүй...эйнь дашарамдуулан. Кабанскын районой арадай ...адуудай Бабушкинска городской Соведэй гүйцэдхэхэ ...эдэй түрүүлэгшэ нүхэр **Шапов** Василий Лукичые ...адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэй грамотаар** шагнаха.

...ряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.

...адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ...етарийн түлөө, Президиумэй гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.

...ан-Удэ хото, Соведүүдэй байшан.
...78 оной октябриин 19.

ҮҮРГЭ, ГАБЬЯА ЕХЭТЭН

Хүдөө ажахыда, илангаяа газар тариалан дээрэ хэгдэдэг хүдэлмэри гол түлэб механизаторнуудай эдэбхи, хэшээлээр бүтэгдэнэ гэжэ бүгэдэндэ мэдээжэ. Иимэ ажалша бэрхэ механизаторнууд «60 лет Октября» колхоздо олон юм.

Тэдэнэрэй дундаһаа хэдэн хүниие жэшээ болгон харуулая. Механизатор П. Г. Халиулин К-700 гэдэг хүсэтэ трактор жолоодожо, нёдондо 1780 эталонно гектарай хэмжээнэй хүдэлмэри хэжэ, түсэбөө, абаһан уялгаяа 180 гектараар үлүүлэн дүүргээ һэн. Тиихэдээ 350 килограмм тоһо, түлишэ алмаһан юм. Техникэдээ гамтайгаар хандажа, техническэ харууһалга һайнаар хэжэ байһанайнгаа ашаар 173 түхэриг заһабарилгын мүнгэ арьбалһан байна. Иимэ амжалта гансахан жэлдэ тэрэ туйлаа бэшэ, харин хори гаран жэлэй туршада ажаллажа ябахадаа, ажалай эрхим жэшээ оло дахин харуулаа.

Арбадахи табан жэлэй габшагай ажалай гурбадахи жэлдэшье бүтээсэ ехэтэй ажалаараа шалгарна. Энэ жэлэй эхинһээ хойшо 1200 эталонно гектарай хүдэлмэри хээд, мүнөө намарай паар хахалхадаа, үдэр бүриингөө даабари 150—200 процент дүүргэжэ ябана. Колхозой чемпион энэ жэлэйнгээ социалис уялгые Агууехэ Октябриин социалис революциин 61 жэлэй ой хүрэтэр дүүргэхэ хүсэлтэй.

МТЗ-50 трактор жолоододог, Зэдынгээ район доторо суутай солотой болоһон тракторист Н. Ц. Ванкеев, колхозой эрхим комбайнернууд Б. У. Ринчинов, Б. Балсанов, И. Раднажапов болон бусад социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ходо ябана. Эдэнэрэй хэһэн ажал һайн шанартай байдаг.

Эдэ олон механизаторнуудай эмхитэйгээр, оролдосотойгоор ажаллаһанай ашаар колхознай энэ бэрхэшээлтэй жэлдэшье ороо-ноо таряа, үбһэ ногоо һайнаар ургуулжа, нинитынгээ адууһа малые үбһөөр, шэмэтэ тэжээлээр хүсэд хангаһан байна. Колхознай гектар бүриһөө 13—14 центнер таряа хуряажа абаа, үбһэ, зелёнко, сенаж, силос ехээр бэлэдхээ.

Колхозоймнай механизаторнууд КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1978 он) Пленумэй шиидхэбэреэр урмашан зоригжожо, саашадаа бүри ашаг үрэ ехэтэйгээр, эрхим шанартайгаар хүдэлхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Ц. САГАЛЕЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

АРБАН ТАБАН ҺАРААР УРИД

НАРҺАТА. Манай корреспондент Д. Дугаров нигэжэ мэдээсэнэ: Районой эгээн заха холын «Комсомольский» совхозой һаалишад гүрэндэ һү тушааха дүрбэн жэлэйнгээ түсэб октябриин эхеэр дүүргээ. Түсэбэй ёһоор 19620 центнер һү бэлэдхэлэй пунктда тушааха даабаряа 19832 центнертэ хүргэһэн байна.

Хараалагдаһан түсэбэй дүүргэлтэдэ Түбэй, Эрьеын һу һаалиин фермэнүүдэй һаалишад горитой хубитаяа оруулһан юм.

Мүнөө совхозой һаалишад жэлэй дүүрэтэр дүрбэн жэлэй түсэбһөө 10 мянган центнер һу үлүү гүрэндэ тушааха зорилготой ажаллана.

УРАН ЗОХЁОЛОЙ ХЭЛЭН ЗҮБШЭГДЭБЭ

...ан хоёр үдэрэй турша...СР-эй Науканууудай академиин Сибириин отделениин ...ай филиалай конфе...ал соо «Буряадай уран зохёолой хэлэн тухай» гэһэн ...ар конференци болоо. Түс конференциин ...ирдэ Буряадай ниитын институдай хүдэлмэ...ад, уран зохёолшод, ...ороваай нэрэмжэтэ багшанарай институдай ород хэлэнэй кафедрые даагша, хэлэ бэшэгэй институд хабаадалсаа.

...ренциие СССР-эй ...адай Академиин Сибиреленийн Буряадай филиалай ...ниитын эрдэмэй институдай директор, философийн доктор **Д. Д. Лубсанова** байна. Гол элидхэлнүүдые Буряадай филиалай хэлэ бэшэгэй таһагые даагша, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор **Ц. Б. Цыдендамбаев**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор **Л. Д. Шагдаров**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат **Ц-А. Н. Дугарнимаев** гэгшэд хээ.

Элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ 20 гаран хүн хабаадаа. Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай ород хэлэнэй кафедрые даагша, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор **О. А. Нечаева**, «Байгалэ» журналай ахамад редактор **С. С. Цырендоржиев**, Буряадай Уран зохёолшодой холбооной дэргэдэхи уран зохёолые олоной дунда нэбтэрүүлхэ бюрогой директор **Д. О. Эрдынеев**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат **В. И. Копылова**, Буряадай номой хэблэлэй редактор **М. М. Осодоев**, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай ород болон хари литературын кафедрые даагша, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор, профессор **А. А. Белоусов** гэгшэд элидхэлнүүд тушаа үгэ хэлээ. Гадна конференциин хүдэлмэридэ хабаадаһан уран зохёолшо **Ш-С. Б. Бадлуев**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат **М. П. Хомонов**, уран зохёолшо **Ц. Р. Галанов**, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай багша, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор, профессор **Ц. Ц. Цыдыпов**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат, литературашэнжэлэгшэ **С. Ж. Балданов**, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай хари хэлэнүүдэй **кафедрые даагша И. А. Данчинова**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат **Н. Б. Дугаров** зохёолчуудай уран зургууд тухай, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай проректор, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат **С. Ш. Чагдуров** поэзиин үүргэ тухай үгэнүүдые хэлэжэ, конференцидэ хабаадагшадые һонирхуулба.

Мүн суглараг...адай урда уран зохёолшо **Г. Ц. Дашабылов**, СССР-эй Науканууудай Академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай ниитын эрдэмэй институдай хүдэлмэрилэгшэ, түүхын эрдэмэй кандидат **Г. Л. Санжиев**, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай түүхын болон хэлэ бэшэгэй факультедэй декан, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат, доцент **В. Б. Махатов**, хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат **Ш-Н. Цыденжапов**, Буряадай номой хэблэлэй ахамад редактор **Ч-Р. Н. Намжилов**, Усть-Ордагай автономито округой «Ленинэй туг» газетын редактор **С. П. Елаев**, «Буряад үнэн» газетын редактор **Р. Б. Гармаев**, Буряадай Уран зохёолшодой холбооной правленийн түрүүлэгшэ **Н. Г. Дамдинов** гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Конференциин түгэсхэлдэ уран зохёолой хэлэ хүгжөөхэ тухай дэлгэрэнгы дуредхалнууд, зуршалгануд өбтаа.

Манай корр.

БҮХЭСОЮЗНА, КОМСОМОЛОЙ

Комсомол - залуушуулай 250 мянган бригада түсэбтэ табан жэлэй гурбан жэлэй даабаринуудые дүүргэһэн тухайдаа элидхээ. Энэ хадаа «Ленинай захяа заабаринуудта үнэн» гэһэн октябриин 18-да нээгдэһэн бүхэсоюзна, комсомолой суглаанда ороной эдир наһатанай зорюулһан ажалай олон тоото амжалта туйлалтануудай нэгэниинь болоно.

Энэ суглаан ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо зорюулагдана. Тэрэнэй хүдэлмэриин түрүүшын үдэр «Коммунизмһаа һуралсанабди» гэһэн Ленинэй захяа заабарие ямараар дүүргэжэ байһан тухай, ВЛКСМ-эй XVIII съезд дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ соо табигдаһан зорилгонуудай ямараар бэелүүлэгдэжэ байһан тухай комсомолой организацинуудай парти болон арадай үмэнэ хамтын тоосоон болоһон байна.

(ТАСС).

«МОЛНИЯ-3» ДЭГДЭЭГДЭБЭ

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

Алас холын телефонно-телеграфна радио-холбооной түхеэрэлгэнүүдые ашаглаха, СССР-эй түбэй телевиденийн программануудые «Орбитын» пунктнуудта дамжуулха, уласхоорондын харилсаа холбоо хангаха зорилгоор долгинуудай сантиметр диапазондо түхеэрэлгэнүүдэй хүдэлмэри хангаха ретрансляционно аппаратуратай, «Молния-3» гэжэ хэлхеэ холбооной ээлжээтэ хэмэл одон 1978 оной октябриин 13-да Советскэ Союзһаа дэгдээгдээ.

Хэлхеэ холбооной сеансууд программатай зохилдуулагдажа, «Молния-3» гэжэ хэмэл одоор дамжуулан бэелүүлэгдэхэ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ТООСООН БА ҺҮНГАЛТА

ШИИДХЭГДЭХЭ АСУУДАЛНУУД ОЛОН

Ехэ-Нуга, Харьяаста, Десятниково нютагуудаа Хяагтынгаа район дотор тарялан сабшалангаар, бэлшээри уһалуурыар яһала баян газар. Эндэ ажалша, малша, угай тарялшан зон ажаһуудаг. Ехэ-нугаархин абьяаста ажалаараа район, республика дотороо оло дахин суурхуулһаншье байха.

Теэд мүнөө үедэ Ехэ-Нугын совхозой байдал даншье доройтонги, эмхи гуримгүй үзэгдэнэ. Арбадахи табан жэлэй эхилхэһээ хойшо энэ совхоз гүрэндэ орооно таряа, овощ, нооһо худалдаха түсэбөө дүүргээгүй, өхэ үритэй үлэжэ байна. Малайнь тоо толгой, ашаг шэмэнь өөдэлнэгүй. Юһэдэхи табан жэлэй эхиндэ энэ ажахы жэлээ олзотойгоор дүүргэжэ байгаа һаа, һүүлэй жэлнүүдтэ 600—700 мянга гаран түхэриг гарзатайгаар гарана.

Энэ жэлдэ совхоз гүрэндэ һу, нооһо худалдаха түсэбөө баһал дүүргэнэгүй. Малайнгаа үбэлжэлгэдэ бэлдээгүй, задагай зайдан байһаар. Үбһэ, тэжээл бэлэдхэхэ ехэ арга боломжонуудаа хэрэглээгүй, эдэшээгүй таряан, зелёнкоёо малда түйбүүлжэ һалгаа. Тиигэжэ бүдүүн, шэмэтэ тэжээл тон багa бэлэдхэһэн. адууһа малда хэрэгтэй тэжээлэй гурбанай нэгэ хубиһаа бага абтаһан байна.

Эдэ бүгэдэ коммунистнуудай, бухы ажалшадай һанаа сэдьхэл зобооно. Юун дээрэһээ нимэ байдал тохёолдооб, ямар аргаар энэ гэгэлдэлһээ гарахаб гэлэн хөөрэлдөөн һаяхан эндэ болоһон тоосоото һунгалтын партийна суглаан дээрэ гараа.

БҮХЫ ЮУМЭН ЖУРАМЬАА ЭХИТЭЙ

М. Фасхутдинов (пенсионер): совхозой үйлэдбэриин ехэ гэгэлдэ орооһон ушар ганса сагай уларилай муу, ган гасуур байһаанаа болоо бэшэ, харин партийна, ажалай журамай һуларһаанаа болоо гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Ажалай үедэ архидаха, худэлмэридөө гэгдэхэ, трактор машинануудаа эбдэхэ, малаа гарзалуулха, үгы болгохо ушар олон дайралдана. Ахалагша хонишон, коммунист Александр Доржиев хонидоо хоёр удэр соо хоохоор хаагаад байгаа. Механизатор Цыбиктарэв ходо архидажа, нилээд худэлмэри һаатуулаа. Хуряахаар тарянай ехэ байбашье, комбайнуудаа бултыень худэлгэжэ шадаагүй. Совхозой нэгэдэхи отделенидэ дүрбэн комбайнай орондо оройдоо нэгэн худэлгэгдөө. Тиигэжэ өөлэд ехэ тараян малда гэшхэгдэжэ, үрилтэдэ орожо хосороо.

Г. Юмажапов (тракторно-тараян ажалай бригадын бригадир): манай партийна организациин олохон коммунистнуудаа ажал дээрээ жэшээ харуулжа ябаха үялгаяа дүүргэнэгүй, бригада дотор ажалай журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалнагүй. Зарим механизаторнууд гурба-дүрбэн удэр архидажа, ажалдаа гарадаггүй. Коммунистнуд Ульзутуев, Цыбиктаров, Дымчиков гэгшэд ажалай журам өөһэдөө эбдэнэ. Тракторааа бригадирай зүбшэлгүйгөөр нишэ тиишэнь гүйлгэхэ, һогтуугаар ябаад, ашаагаа хүмэрюулхэ баримтануудаа бии. Хуурай-Хүндүйн хонишод өөһэдынгөө хүсөөр үбэлжэлгэдөө бэлдэхэ аргатай аад, юушье хэнгүй, задагай һуужал байһаар.

Ц-Ж. Эрдынеев (ахалагша хонишон): бухы юумэндээ эзэн ёһоор, гамтайгаар хандаха, мүнгэ зөөрөө алмаха, арьбалха гэһэн КПСС-ай ЦК-гай июлиин (1978 он) Пленумэй эрилтэ манай совхоздо дүүргэгдэнэгүй. Энэ жэлдэ зунай эхеэр гандуу байбашье, хожомоо хуга бороон орожо, газарһаа яһала юумэн гараһан байна. Теэддүйбди. Мүн зундаа фермын мал адуулагшын ажалдаа хайша хэрэгээр хандаһанһаа үнеэдэй һу шэмэ нилээд алдагдаа. Зарим һаалишад удэрэй гурим баримтадаггүй, ажалдаа гээгдэжэ гарадаг муутай. Тиимэһээ хаа хаанагүй зоной дунда хүмүүжүүлгын худэлмэри ороолдосотойгоор ябуулха хэрэгтэй. Энээндэ шэнээр һунгагдаһан партийна комитет онсо анхаралаа хандуулха байна.

ЭРИЛТЭДЭ ХҮРЭМӨӨР ХҮТЭЛБЭРИЛХЭ

Мүнөө үе сагай, томо, орёо үйлэдбэриие нарин һайнаар хүтэлбэрилхэ шухала. Тиин Ехэ-Нугын совхозой хүтэлбэри тоосоото үедэ угаа һула байгаа гэжэ үгэ хэлэгшэд сэхэ мэдүүлээ.

—Совхозой парткомой секретарь, рабочкомой түрүүлэгшэ коммунистнуудай, худэлмэришэдэй урда тосоонгүйгөөр ондоо ажалда табигдашоо. Мүнөө хүрэтэр рабочкомой түрүүлэгшэ темилогдоогүй байһаар. Ушар нимэһээ худэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэнэй дүн согсолхо, хонишодой, һаалишадай суглаа үнгэргэхэ гэхэ мэгэ хэмжээнүүд ябуулагдахаяа болишоо. Зоной дунда элидхэл, лекци, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэдэнэгүй. Залуушуулай, комсомолшуудай дунда хүмүүжүүлгын худэлмэри ябуулагданагүй, —гэжэ коммунистнуд **Г. Якимов, М. Н. Мелентьев** гэгшэд шүүмжэлээ. —Совхозой хүтэлбэрилэгшэд зоной дунда эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын худэлмэри ябуулхын орондо миил хараал, шэрээл табяад үнгэргэдэг. Тиигэжэ зонтоёо үзэсэ ойлголсохын орондо бэеһээ зайлуулдаг муутай.

Отделениүдэй партийна эхин организациуудай секретарьнарай, совхозой парткомой секретариин тоосоото элидхэлнүүд зүбшөн хэлсэгдэжэ, коммунистнуд ажахынгаа үйлэдбэриин бэрхэшээлтэй байдалда ороод байһанда һанаагаа зобожо байһанаа мэдүүлжэ, үнэн сэдьхэлһээ шүүмжэлһэн байна. Энэ шүүмжэлэлһээ бодото тобшолол хэжэ, совхозой партком, дирекци, рабочком болон комсомолой комитет ажал ябуулгаяа эрилэ һайжаруулха, партийна, ажалай жаяг журам бэхижүүлхэ, зоной дунда эмхидхэлэй, хүмүүжүүлгын худэлмэри гуримшуулха бэзэ гэжэ найдагдана.

Совхозой парткомой секретараяр гурбадахи гараяа ажаллажа байһан **М. Л. Цыремпилов** тоосоото элидхэл дотороо КПСС-ай ЦК-гай июлиин (1978 он) Пленумэй шиидхэбэриие бодото дээрэнь бэелүүлхын тулэ газар тарялангай, мал ажалай, экономическа худэлмэриин талаар юу хэхэ байһанаа коммунистнуудта тодорхойгоор харуулжа шадаагүй. Совхозой ахамад зоотехник Ю. А. Дарбаев, ахамад агроном И. П. Михайлов, ахамад ветеринарна врач И. Б. Дондопов гэгшэд эдэбхи үүсхэл багатайгаар ажаллана. Үйлэдбэридөө худөө ажахын эрдэмэй туйалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдоногүй. Тиимэһээ хэдэн жэлдэ тарялан, сабшалангайнь ургаса, малайнь ашаг шэмэ өөдөө гаранагүй бшуу.

Энэ совхозой нимэ бирагүй байдалда орооһондо мүн КПСС-ай Хяагтын райком харюусаха ушартай. Коммунистнуудай шүүмжэлэлдэ анхаржа, партийн райком мүн лэ бодото тобшолол хэхэ, эндэхи байдал һайжаруулха тушаа хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Б. ГЫЛЫКОВ,
манай тусхай корр.

Жэлэй эхиннһээ хойшо Алас-Дурна зүгэй шубуунай фабрикынхид 300 гаран миллион үндэгэ абаа. Долоон жэлэй саана эды шэнээн продукци Хабаровска хизаарай бүхы шубуунай фабрикануудгүрэндэ худалдадаг байһан юм. Тэрээгээр бодоходо, нилээд эршэмтэй алхам хэгдээ гээшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Алас-Дурна зүгэй шубуунай фабрикын нэгэ зоныи юрэнхы түхэл харуулагдана.

ТАСС-ай фотохроникэ.

Юлиан Карлович Мокрецкиие танихагүй хүн Закаменск хотодо лаб лэ олдохогүй байха. Дүй дүршэл ехэтэй, олоной дунда хүндэтэй энэ хүн хамһабариин ажахын директорээр ажаллахаһаа гадна, шадабари түгэс пропагандист, агитатор юм. Марксистско-ленинскэ һуралсал үнгэргэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаададаг байха. Теоретическэ үргэн бэлэдхэлтэй, түрэхын баян үгэ хүүртэй иимэ хүнүүд харюусалгатай худэлмэри амжалтатайгаар ябуулха зуураа, партийн сэсэн мэргэн заабариие олоной найдамтай зэбсэг болгоно бшуу.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ю. К. Мокрецкий.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АЖАЛАЙНЬ КАЛЕНДАРЬТА 1979 ОН

Октябриин революциин 61 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан орденто предприятиин худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд ажалайнгаа амжалтануудые энэл һайндэртэ зорюулна.

Байгша оной эсэс багаар 410 мянган түхэригэй нэмэлтэ продукци бүтээн гаргаха үялга абаһан электровагонно цехэй коллектив табан жэлэй түрүүшын гурбанай даабари дүүргэгшэдэй нэгэниинь боложо амжанхай.

Мүн тиихэдэ вагон бүридхэдэг, локомотив хабсаргадаг цехүүдһээ В. А. Поповой, С. П. Шустовай, С. Г. Погореловэй, Н. П. Казбановай болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригадануудаа эрхим ажалараа ЛВРЗ дотороо мэдээжэ болонхой. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэй ажалай календарь гараха оной январь һара харуулна.

ШАНАРЫНЬ —«ЭРХИМ!»

Заводой капитальна барилгын таһагай коллектив байгша ондо эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаа. Барилга-хабсаралгын худэлмэринүүдэй шанарай ба ашаг үрын түлөө тэмсэн, тэдэнэр 114-дэхи серийн һайжаруулгаһан проектээр байрын 70 гэр ашаглалгада тушаагаа.

Гүрэнэй комисси барилгашадай продукцида «Эрхим» гэһэн сэгнэлтэ үгөө. Энэ хадаа М. Н. Фёдотов, Н. И. Богданов гэгшэдэй нэгэдэхи ба хоёрдохи мастерска-участогуудай, М. И. Гессоновой шулуушадай, Н. С. Горбачёвой дархашуулай, З. А. Мещениновай штукатур-шэрдэгшэдэй, А. Ф. Токаревой слесарь-сантехнигүдэй бригадануудай оролдосото ажалай үрэ дүн мүнөө болоно.

Ажалша бэрхэ эзэд коллективүүдэй ашаар Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй хэжаруулгын «Большевик» гэжэ гүрэнэй заводто адууһа малые уяанда байлган харууһалжа эхилһэнэ хойшо сүүдхэ бүхэнэй һу һаам зунайхиһаа хороогүй. Эндэ үнеэн бүхэнһөө сүдхэдээ дунда зэргээр 10 шахуу килограмм гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхидэ срходоо, 2 килограммаар ехэ һүн һаагдана.

Октябрь һарын түрүүшын үдэрһөө хойшо фермэнүүдэй худэлмэрилэгшэд адууһа малаа үбэлэй рационоор хооллуулна. Малнай үнеэн бүриһөө 3640 килограммнаа бага бэшэ һу һааха үялга абанхай.

Областиин бусад ажахынуud малай үбэлжэлгэдэ нарин һайнаар бэлдээ. Түрүү бэрхэ мэргэжэлтэдһээ бүридүүлэгдэжэ, район бүхэндэ эмхидхэгдэһэн тусхай комиссинуud олбо унахын урда тээ худэлмэрилжэ захалаа һэн. Дал хорёо саг соонь заһабарилха талаар хараалагдаһан хэмжээ ябуулганууdые бэелүүлхэ хэрэгые эдэнэр хинана.

Малай тэжээл бэлдэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаа. Область дотор 170 мянган тонно үүһэн бэлэдхэгдээ, хахад миллионһоо дээшэ тонно сенаж дарагдаа. Силос даралга дүүрэжэ байна. Ажахынуудта тэжээлэй 440 цех худэлнэ.

ПРОПАГАНДИСТНУУД ТУЬАЛНА

МОСКВА. 1979 ондо алмалта арьбалалта хэхэ талаар 300 мянга шахуу үгтамжын түсэб болон хубиин тоосоо табихадань, пропагандистнуud ниислэл хотын марксистско-ленинскэ һургуулида һурадаг худэлмэрилэгшэдтэ туһалһан байна.

Москвагай предприятинуудай түрүүшүүлэй табан жэлэйнгээ түсэбые В. И. Ленинэй түрэһөөр 110 жэлэй ой болотор дүүргэхын тула һуралсалай энэ жэлдэ гол анхарал хандуулагдаха юм. Жэшээнь, имагтал И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводто 5 мянга гаран худэлмэришэд энэ мүрысөөндэ хабаадана. Эдэнэй олонхид кружогуud болон семинарнуудай хэшээлнүүд дээрэ уялгануудаа хараалһан байгаа.

Партийна эдэбхитэдэй олонхид дээдэ политическэ гү, али техническэ һургуулитай юм. Эдэнь хэшээлнүүдые үндэр хэмжээндэ, ажалша коллективүүдэй зорилгонуудтай программаяа нягтаар холбон, бэелүүлхэдэнь туһална бшуу.

ШЭНЭ СОЦИАЛИС ЁҺО ЗАНШАЛНУУД

КИЕВ. Социалис ёһо заншалнууд совет ажалайдалай таһаршагүй шэнжэнь, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын нүлөө ехэтэй хэрэгсэлнүүдэй нэгэниинь, манай соёлой ба һуудал байдалай шухала хубинь болонхой гэжэ социалис ёһо заншал тухай асуудалаар Киевтэ нэгэдэһэн бүхэсоюзна зүблөөн-семинар дээрэ хэлсэгдээ. «Знание» гэлжэ бүхэсоюзна бүлгэм, КПСС-ай ЦК-гай дэргэдэхи Нинтын эрдэмэй академиин научна атеизмын институт, СССР-эй Соёлой министерство, СССР-эй Науканнуудай академиин этнографиин институт тэрэниие эмхидхэһэн байгаа.

СССР-тэ бэелүүлжэ байһан политическэ, социально-экономическа, соёлой асари ехэ хубилалтануудай үндэһөөр арадай эрхим һайн ёһо заншалнуудые бэедээ шэнгээһэн шэнэ зан ябадал совет хүнүүдэй байдалда батаар нэбтэрэн ороно. Энээнтэй дашарамдуулан, гэрэлтэ һайхан байдалай түлөө арадай баатаршалгата тэмсэлые харуулһан, зохёохы ажалтай хүниие, шэнэ общество эдэбхитэйгээр байгуулагшье магтан дуулаһан революционно ба ажалай һайндэрнүүд, гурим заншалнуудай ехэ үүргэтэй байһаниинь тэмдэглэгдэбэ.

Совет зан ябадал дэлгэрүүлхэ, нэбтэрүүлхэ худэлмэриие саашадань нарижуулан һайжаруулгын харгы замуудые хараалха республикын гурим заншалай албанай ажал ябуулгатай уялзалгада хабаадагшад таниилсаһан байна.

ТЕАТРАЛЬНА УНИВЕРСИТЕТ

ЛЕНИНГРАД. Залуу худэлмэришэдтэ зорюулагдаһан театральна университет техническэ мэргэжэлэй һургуулиин соёлой байшан соо нэгэдэбэ. Тэрэ А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ академическэ драмын театрай өөрсэ янзын «дахуул» болоһон байна. Тэрэ хото городой техническэ мэргэжэлэй 5 училищитай зохёохы харилсаа холбоо тогтоохо тухай договор баталһан байгаа.

Ленинградай үнинэй театрай уран бэлигтэн ерэдүйн токарьнуудта, барилгашадта, электро-хабсаргашадта айлшаар ерэнэ. Академическэ коллективэй эрхим һайн зүжэгүүдһээ хэһэгүүд һайндэрэй ехэ программада оруулагдаһан байгаа. Театрта дуратай залуушуул Д. Храбровицкиин «Пока бьется сердце» гэһэн зүжэгые зүбшэн хэлсэһэн байха юм.

СОВЕДҮҮДЭЙ ОРОН ДОТОР

КОНСТРУКТОРНУУД — СВЕКЛЫН ПОЛИДО

ХАРЬКОВ. Украинын хүдөө ажахын машина бүтээлгын эрдэм-шэнжэлэлгын институдай эрдэм, техникын советэй гэшүүн — Социалис Ажалай Герой, СССР-эй Гүрэнэй шангай лауреат И. Тягно гэгшын зохёохы ажалай тоосоон Краснокутска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо болобо. Эдэнэй зохёон бүтээһэн КС-6 комплексдо шэнэ зүйлнүүдые оруулһан тухайдаа Украиныи свекло тарижа ургуулдаг түрүү звенонуудай нэгые толгойлдог энэ механизатор ажахыдань ерэһэн Харьковай эрдэмтэдтэ хөөрэһэн байгаа. Энээнэй ашаар свекло хуряалгын болзор нилээд хороогдоо.

Институдай конструкторнууд механизатортай үни холоһоо хойшо зохёохы хани барисаатай юм. Тэрэнэй оруулһан дурадхалнууд тодо нарин сеялкэнүүдые, саахарай свеклын үрэнэ хаяха автомадаар хангагдаһан агрегадые зохёолгодо хараада абтаһан байгаа. Эрдэмтэд саахарай свекло тарижа ургуулхадаа, гар ажал хэрэглэхэгүй талаар звеногой дүй дүршэлые саг үргэлжэ согсолжо байдаг.

Мүнөө харьковайхидай зохёон бүтээһэн КС-6 түхэлэй 20 мянга шахуу комплекс ороной свеклын плантациниууд дээрэ хүдэлнэ. Иимэ машинануудые хаа хаанагүй ашаг үрэ ехэтэйгээр, үндэр бүтээсэтэйгээр хэрэглэхын тула институдай коллектив Украиныи, Россин Федерациин, Молдавиин ба Белоруссиин свекло тарижа ургуулдаг эрхим түрүү звенонуудтай хамта холбоо барисаа тогтоолгын договорнуудые баталаа һэн. Шэнэ техникэ улам ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэдэнь, механизаторнуудта бодото туһаламжа үзүүлхын тула мэргэжэлтэдэй оперативна бригаданууд колхоз, совхозуудаар гараһан байгаа.

ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ БЭЛЭН

ДОНЕЦК. Ясиновацка районой малай үүлтэр һайжаруулгын «Большевик» гэжэ гүрэнэй заводто адууһа малые уяанда байлган харууһалжа эхилһэнэ хойшо сүүдхэ бүхэнэй һу һаам зунайхиһаа хороогүй. Эндэ үнеэн бүхэнһөө сүдхэдээ дунда зэргээр 10 шахуу килограмм гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхидэ срходоо, 2 килограммаар ехэ һүн һаагдана.

Октябрь һарын түрүүшын үдэрһөө хойшо фермэнүүдэй худэлмэрилэгшэд адууһа малаа үбэлэй рационоор хооллуулна. Малнай үнеэн бүриһөө 3640 килограммнаа бага бэшэ һу һааха үялга абанхай.

Областиин бусад ажахынуud малай үбэлжэлгэдэ нарин һайнаар бэлдээ. Түрүү бэрхэ мэргэжэлтэдһээ бүридүүлэгдэжэ, район бүхэндэ эмхидхэгдэһэн тусхай комиссинуud олбо унахын урда тээ худэлмэрилжэ захалаа һэн. Дал хорёо саг соонь заһабарилха талаар хараалагдаһан хэмжээ ябуулганууdые бэелүүлхэ хэрэгые эдэнэр хинана.

Малай тэжээл бэлдэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаа. Область дотор 170 мянган тонно үүһэн бэлэдхэгдээ, хахад миллионһоо дээшэ тонно сенаж дарагдаа. Силос даралга дүүрэжэ байна. Ажахынуудта тэжээлэй 440 цех худэлнэ.

ПРОПАГАНДИСТНУУД ТУЬАЛНА

МОСКВА. 1979 ондо алмалта арьбалалта хэхэ талаар 300 мянга шахуу үгтамжын түсэб болон хубиин тоосоо табихадань, пропагандистнуud ниислэл хотын марксистско-ленинскэ һургуулида һурадаг худэлмэрилэгшэдтэ туһалһан байна.

Москвагай предприятинуудай түрүүшүүлэй табан жэлэйнгээ түсэбые В. И. Ленинэй түрэһөөр 110 жэлэй ой болотор дүүргэхын тула һуралсалай энэ жэлдэ гол анхарал хандуулагдаха юм. Жэшээнь, имагтал И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводто 5 мянга гаран худэлмэришэд энэ мүрысөөндэ хабаадана. Эдэнэй олонхид кружогуud болон семинарнуудай хэшээлнүүд дээрэ уялгануудаа хараалһан байгаа.

Партийна эдэбхитэдэй олонхид дээдэ политическэ гү, али техническэ һургуулитай юм. Эдэнь хэшээлнүүдые үндэр хэмжээндэ, ажалша коллективүүдэй зорилгонуудтай программаяа нягтаар холбон, бэелүүлхэдэнь туһална бшуу.

ШЭНЭ СОЦИАЛИС ЁҺО ЗАНШАЛНУУД

КИЕВ. Социалис ёһо заншалнууд совет ажалайдалай таһаршагүй шэнжэнь, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын нүлөө ехэтэй хэрэгсэлнүүдэй нэгэниинь, манай соёлой ба һуудал байдалай шухала хубинь болонхой гэжэ социалис ёһо заншал тухай асуудалаар Киевтэ нэгэдэһэн бүхэсоюзна зүблөөн-семинар дээрэ хэлсэгдээ. «Знание» гэлжэ бүхэсоюзна бүлгэм, КПСС-ай ЦК-гай дэргэдэхи Нинтын эрдэмэй академиин научна атеизмын институт, СССР-эй Соёлой министерство, СССР-эй Науканнуудай академиин этнографиин институт тэрэниие эмхидхэһэн байгаа.

СССР-тэ бэелүүлжэ байһан политическэ, социально-экономическа, соёлой асари ехэ хубилалтануудай үндэһөөр арадай эрхим һайн ёһо заншалнуудые бэедээ шэнгээһэн шэнэ зан ябадал совет хүнүүдэй байдалда батаар нэбтэрэн ороно. Энээнтэй дашарамдуулан, гэрэлтэ һайхан байдалай түлөө арадай баатаршалгата тэмсэлые харуулһан, зохёохы ажалтай хүниие, шэнэ общество эдэбхитэйгээр байгуулагшье магтан дуулаһан революционно ба ажалай һайндэрнүүд, гурим заншалнуудай ехэ үүргэтэй байһаниинь тэмдэглэгдэбэ.

Совет зан ябадал дэлгэрүүлхэ, нэбтэрүүлхэ худэлмэриие саашадань нарижуулан һайжаруулгын харгы замуудые хараалха республикын гурим заншалай албанай ажал ябуулгатай уялзалгада хабаадагшад таниилсаһан байна.

ТЕАТРАЛЬНА УНИВЕРСИТЕТ

ЛЕНИНГРАД. Залуу худэлмэришэдтэ зорюулагдаһан театральна университет техническэ мэргэжэлэй һургуулиин соёлой байшан соо нэгэдэбэ. Тэрэ А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ академическэ драмын театрай өөрсэ янзын «дахуул» болоһон байна. Тэрэ хото городой техническэ мэргэжэлэй 5 училищитай зохёохы харилсаа холбоо тогтоохо тухай договор баталһан байгаа.

Ленинградай үнинэй театрай уран бэлигтэн ерэдүйн токарьнуудта, барилгашадта, электро-хабсаргашадта айлшаар ерэнэ. Академическэ коллективэй эрхим һайн зүжэгүүдһээ хэһэгүүд һайндэрэй ехэ программада оруулагдаһан байгаа. Театрта дуратай залуушуул Д. Храбровицкиин «Пока бьется сердце» гэһэн зүжэгые зүбшэн хэлсэһэн байха юм.

ЛВРЗ-һээ **МЭДЭЭСЭНЭ**

АЖАЛАЙНЬ КАЛЕНДАРЬТА 1979 ОН

Октябриин революциин 61 жэлэй ойн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсаһан орденто предприятиин худэлмэришэд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд ажалайнгаа амжалтануудые энэл һайндэртэ зорюулна.

Байгша оной эсэс багаар 410 мянган түхэригэй нэмэлтэ продукци бүтээн гаргаха үялга абаһан электровагонно цехэй коллектив табан жэлэй түрүүшын гурбанай даабари дүүргэгшэдэй нэгэниинь боложо амжанхай.

Мүн тиихэдэ вагон бүридхэдэг, локомотив хабсаргадаг цехүүдһээ В. А. Поповой, С. П. Шустовай, С. Г. Погореловэй, Н. П. Казбановай болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригаданууд эрхим ажалараа ЛВРЗ дотороо мэдээжэ болоһой. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэй ажалай календарь гараха оной январь һара харуулна.

ШАНАРЫНЬ —«ЭРХИМ!»

Заводой капитальна барилгын таһагай коллектив байгша ондо эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллаа. Барилга-хабсаралгын худэлмэринүүдэй шанарай ба ашаг үрын түлөө тэмсэн, тэдэнэр 114-дэхи серийн һайжаруулгаһан проектээр байрын 70 гэр ашаглалгада тушаагаа.

Гүрэнэй комисси барилгашадай продукцида «Эрхим» гэһэн сэгнэлтэ үгөө. Энэ хадаа М. Н. Фёдотов, Н. И. Богданов гэгшэдэй нэгэдэхи ба хоёрдохи мастерска-участогуудай, М. И. Гессоновой шулуушадай, Н. С. Горбачёвой дархашуулай, З. А. Мещениновай штукатур-шэрдэгшэдэй, А. Ф. Токаревой слесарь-сантехнигүдэй бригадануудай оролдосото ажалай үрэ дүн мүнөө болоно.

Ажалша бэрхэ эзэд коллективүүдэй ашаар Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй хэжаруулгын «Большевик» гэжэ гүрэнэй заводто адууһа малые уяанда байлган харууһалжа эхилһэнэ хойшо сүүдхэ бүхэнэй һу һаам зунайхиһаа хороогүй. Эндэ үнеэн бүхэнһөө сүдхэдээ дунда зэргээр 10 шахуу килограмм гэхэ гү, али нёдондо жэлэйхидэ срходоо, 2 килограммаар ехэ һүн һаагдана.

Октябрь һарын түрүүшын үдэрһөө хойшо фермэнүүдэй худэлмэрилэгшэд адууһа малаа үбэлэй рационоор хооллуулна. Малнай үнеэн бүриһөө 3640 килограммнаа бага бэшэ һу һааха үялга абанхай.

Областиин бусад ажахынуud малай үбэлжэлгэдэ нарин һайнаар бэлдээ. Түрүү бэрхэ мэргэжэлтэдһээ бүридүүлэгдэжэ, район бүхэндэ эмхидхэгдэһэн тусхай комиссинуud олбо унахын урда тээ худэлмэрилжэ захалаа һэн. Дал хорёо саг соонь заһабарилха талаар хараалагдаһан хэмжээ ябуулганууdые бэелүүлхэ хэрэгые эдэнэр хинана.

Малай тэжээл бэлдэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаа. Область дотор 170 мянган тонно үүһэн бэлэдхэгдээ, хахад миллионһоо дээшэ тонно сенаж дарагдаа. Силос даралга дүүрэжэ байна. Ажахынуудта тэжээлэй 440 цех худэлнэ.

ПРОПАГАНДИСТНУУД ТУЬАЛНА

МОСКВА. 1979 ондо алмалта арьбалалта хэхэ талаар 300 мянга шахуу үгтамжын түсэб болон хубиин тоосоо табихадань, пропагандистнуud ниислэл хотын марксистско-ленинскэ һургуулида һурадаг худэлмэрилэгшэдтэ туһалһан байна.

Москвагай предприятинуудай түрүүшүүлэй табан жэлэйнгээ түсэбые В. И. Ленинэй түрэһөөр 110 жэлэй ой болотор дүүргэхын тула һуралсалай энэ жэлдэ гол анхарал хандуулагдаха юм. Жэшээнь, имагтал И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводто 5 мянга гаран худэлмэришэд энэ мүрысөөндэ хабаадана. Эдэнэй олонхид кружогуud болон семинарнуудай хэшээлнүүд дээрэ уялгануудаа хараалһан байгаа.

Партийна эдэбхитэдэй олонхид дээдэ политическэ гү, али техническэ һургуулитай юм. Эдэнь хэшээлнүүдые үндэр хэмжээндэ, ажалша коллективүүдэй зорилгонуудтай программаяа нягтаар холбон, бэелүүлхэдэнь туһална бшуу.

ШЭНЭ СОЦИАЛИС ЁҺО ЗАНШАЛНУУД

КИЕВ. Социалис ёһо заншалнууд совет ажалайдалай таһаршагүй шэнжэнь, ажалшадые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын нүлөө ехэтэй хэрэгсэлнүүдэй нэгэниинь, манай соёлой ба һуудал байдалай шухала хубинь болонхой гэжэ социалис ёһо заншал тухай асуудалаар Киевтэ нэгэдэһэн бүхэсоюзна зүблөөн-семинар дээрэ хэлсэгдээ. «Знание» гэлжэ бүхэсоюзна бүлгэм, КПСС-ай ЦК-гай дэргэдэхи Нинтын эрдэмэй академиин научна атеизмын институт, СССР-эй Соёлой министерство, СССР-эй Науканнуудай академиин этнографиин институт тэрэниие эмхидхэһэн байгаа.

СССР-тэ бэелүүлжэ байһан политическэ, социально-экономическа, соёлой асари ехэ хубилалтануудай үндэһөөр арадай эрхим һайн ёһо заншалнуудые бэедээ шэнгээһэн шэнэ зан ябадал совет хүнүүдэй байдалда батаар нэбтэрэн ороно. Энээнтэй дашарамдуулан, гэрэлтэ һайхан байдалай түлөө арадай баатаршалгата тэмсэлые харуулһан, зохёохы ажалтай хүниие, шэнэ общество эдэбхитэйгээр байгуулагшье магтан дуулаһан революционно ба ажалай һайндэрнүүд, гурим заншалнуудай ехэ үүргэтэй байһаниинь тэмдэглэгдэбэ.

Совет зан ябадал дэлгэрүүлхэ, нэбтэрүүлхэ худэлмэриие саашадань нарижуулан һайжаруулгын харгы замуудые хараалха республикын гурим заншалай албанай ажал ябуулгатай уялзалгада хабаадагшад таниилсаһан байна.

ТЕАТРАЛЬНА УНИВЕРСИТЕТ

ЛЕНИНГРАД. Залуу худэлмэришэдтэ зорюулагдаһан театральна университет техническэ мэргэжэлэй һургуулиин соёлой байшан соо нэгэдэбэ. Тэрэ А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ академическэ драмын театрай өөрсэ янзын «дахуул» болоһон байна. Тэрэ хото городой техническэ мэргэжэлэй 5 училищитай зохёохы харилсаа холбоо тогтоохо тухай договор баталһан байгаа.

Ленинградай үнинэй театрай уран бэлигтэн ерэдүйн токарьнуудта, барилгашадта, электро-хабсаргашадта айлшаар ерэнэ. Академическэ коллективэй эрхим һайн зүжэгүүдһээ хэһэгүүд һайндэрэй ехэ программада оруулагдаһан байгаа. Театрта дуратай залуушуул Д. Храбровицкиин «Пока бьется сердце» гэһэн зүжэгые зүбшэн хэлсэһэн байха юм.

ЭМХИДХЭЛЭЙ ДЭЭДЭ ХЭМЖЭЭНДЭ

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

Профсоюзай эхин организациин ажабайдалда эгээн харюусалгатай хаһа — тоосоото һунгалтын суглааанууд эхилэнхэй. Мүнөө үедэ профсоюзай цеховой организацинуудта болон бүлэгүүдтэ эдэ суглааанууд үнгэргэгдэжэ дүүрэнтэбэ.

Үнгэргэгдэһэн тоосоото һунгалтын суглааанууд эмхи гуримтайгаар үнгэрэбэ. Профсоюзай организацинууд тоосоото үе соо хэһэн хүдэлмэриеэ бүхы талаһаань зүбшэнэн, бии байһан дутуу дундаяа шүүмжэлһэн байха юм. Тиихэдэ социалис мүрысөө болон ажалдаа коммунис ёһоор хандаха хүдэлөө эмхидхэхэ хэрэктэ ехэ анхарал хандуулагдана. Мүн үйлэдбэриин ашаг үрэ, хүдэлмэриин шанар дээшэлүүлхэ талаар хөөрэлдөөнэй нэн түрүүн болохо байһаниинь мэдээжэ ааб даа.

Тэрэшэлэн профсоюзай организацинуудай гол анхарал түрүү дүй дүршэл тараяха, эдэбхи үүсхэл бадаруулха, ажалай журам сахиха худэлмэридэ хандуулагдана. Гэхэтэй хамта, худэлмэришэдэй ажаллахада таатай зохид эрхэ байдал тогтоохо, түрүүшүүлые моральна, материальна талаһаань урмашуулха хэрэг тон һайнаар зүбшэн хэлсэгдэхэ зэргэтэй.

Олонхи суглааанууд эмхидхэлэй, политическэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, шэлэй заводой лесотарна цехтэ профсоюзай тоосоото суглаан эдэбхитэйгээр, булта гэшүүдэй хабаадалгатайгаар үнгэргэгдөө. Тоосоото элидхэл хэһэн цеховой комитедэй түрүүлэгшэ С. Н. Угрюмов профсоюзай худэлмэри тон наринаар, бүхы талаһаань шүүмжэлэн хаража үзэһэн байна. Үгэ хэлэгшэд профсоюзай комитедэй цехэй худэлмэри эмхидхэжэ, ажалай тааруу зохид эрхэ байдал тогтоохо талаар ябуулһан худэлмэри сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглээ.

Тиихэдэ Улаан-Удын нарин сэмбын комбинадай нооһо илгадаг цехэй профсоюзай бүлэгые облсовпрофой Президиумэй гэшүүн, нооһо илгагшадай бригадир П. Ф. Козулина толгойлдог юм. Эндэ үнгэргэдэһэн тоосоото һунгалтын суглаан тон һайнаар үнгэрөө. Тус бригада гурбан жэлэйнгээ түсэб СССР-эй шэнэ Конституциин ойн һайндэртэ д

ЭРЭЛХЭГ ЗОРИГТОЙ БОЛЬШЕВИК

...тэй ядуу Николай Аба-...й бүлэдэ хүбүүн түрэ-...еня гэжэ нэрлэгдээ бэ-...Удаань Забайкалида ...засаг тогтоохын тү-...бхитэйгээр тэмсэгшэ-...й нэрэ олондо мэдээ-...ложо, холо ойгуур ...аа һэн.

...ений Абашеев Агууехэ ...ориий социалис рево-...ин илан мандахын тү-...усэ шадалаа, ами на-...гамнангүй тэмсэгшэдэй ...болоно. Иланганаа тэ-...Буряад-Монголой рес-...ка байгуулха үүрэгтэ ...ан хубитань эхэхабтар ...

...лхэг зоригтой, һүбэл-...аатай, шуран гэжэ хү-...бри залуухаа революц-...о хүдэлөөндэ эдэбхи-...р хабаадажа, зоной ...ойлгуулламжин ехэ хү-...ан ябуулһан юм. Агуу-

ехэ Октябриин социалис революциин илан мандаһанай һүүлээр Е. Абашеев Совет засагта эсэргүүгээр бодоһон хариин интервентнүүд болон дотоодын контрреволюционернүүдтэй хайра гамгүй тэмсэһэн байна. Энэ хатуу үедэ тэрэ подполидо оробошье, хүн зониие тэмсэлдэ бодхоохо нюуса хүдэлмэри ябуулаашье. Иланганаа тэрэнэй нүлөө залуушуулай дунда ехэ бэлэй.

Сагаантан залуу революционерые барижа сааралхын тула нилээд оролдолго гаргаһан байха юм. Тэрэ эрэлхэг зоригтой тэрэ хубүүн дайсадай «хамар дорооноо» гаража, тэрьелшэдэг байһан. Нэгэтэ инмэ ушар болоо бэлэй. Женя нүхэдтээ хамта Хэшэгтэ Мироновойдо ороод байтараа дайсадта гэнтэ баригдашоо һэн. Гэбэшье дайсад Жениие нюураарнь танихагүй байгаа бшуу. Тиимэһээ баригдагшадые тархи түрүүгүй ташуурдажа байгаад, Абашеевые харуулхыень захирһан, тамалһан байна. Эдэ бүгэдые хаража байһан нютагай зон тэсэжэ ядаад, дайсадта эсэргүүсэн бодоһон байгаа. Энэ үеыень һамбаашалан, баригдаашад ургажа байһан тарыан тээшэ гүйлдэшоо бэлэй. Уданшьегүй хойноһоонь буутай дуун наяржа, хоёрынь унашоо һэн. Эдэмнай мэдээжэ революционернүүд П. Малыров, П. Бурлов гэгшэд байһан юм. Харин Женя барижа ябаһан шинелеэ һалхинда дэлбэлзүүлэн, иишэ тиишэжь хаяһаар дүтэ байһан ой руу орожо, харагдахаяа болишоо бшуу. Һүүлдэнь Женийн шинелеэ харахадань, найман һомоор ходоро буудуулһан байгаа бэлэй.

Тэрэ һүниндөө Абашеев эгэшынгээ байдаг тосхон хүрэжэ амараад, саашка дабшаха баатай болоо һэн. Харгыда гараад ябатарнь, гэнтэ урдань моритой хүнүүд харагдажа, тэрьелхын аргагүй болошобо. Тиихэдэнь Женя үни бодолгото болоогүй һогтуу хүн болоошо болоод, аргагүй шангаар дуу дуулажа эхилбэ. Хүрэжэ ерэһэн сагаантанай юумэ һурахада тэрэ гансал «толмач үгэйб» гээд лэ тарыяа гунхагануулан, дуугаа татаба. Дайсад тэрэниие һогтууда тоолоод, элдэбээр хараагаад, танихагүй байжа табижархёо бшуу.

Бэлээр табигдаһан Женя дайсадһаа түргэн холодожо, Зоно нютагта һуудаг нүгөөдэхи эгэшэдээ хоноод, үглөөгүүр үбһэшэдтэй хамта тосхонһоо гаража ошоо һэн. Е. Абашеевэй дайсалхы замай гансал энээхэн жэшээ тэрэнэй хэды эрэлхэг зоригтой, шуран, һанаамгай байһые гэршэлнэ бшуу.

Хорёод оной эхээр Евгений Абашеев Черемхово хотын хүдэлмэришэдтэй холбоо тогтоожо, тэдэниие тэмсэлдэ бодхоохо хэрэгтэ горитой хубитаяа оруулаа. Мүн лэ энэ үедэ тэрэ Колчагай болон сагаантанай үлэгдэл үй бута сохижо, Алайрай хошуунда ревком эмхидхэлсэһэн байха юм.

1920 оной февраль һараһаа Е. Н. Абашеев тус хошуунай ревкомой түрүүлэгшээр, Эхирэд-Булагдай аймагай сэрэгэй комиссараар, РКП (б)-гэй Алайрай айкомой секретаряар хүдэлбэ. Удаань Баргажанай, Түнхэнэй аймгуйсэдкомой түрүүлэгшээр болон бүсад дээдэ тушаалда хүдэлһэн байха юм.

Евгений Николаевич хаанашье, ямаршье ажалда хүдэлхэдөө, харюусалха ехэтэйгээр, бүхы хүсэ шадалаараа хүдэлжэ, арад зониймгоо жаргалай түлөө ами нахаяа үгэхөөр бэлэн, ёнотойл коммунист-большевик байһан юм.

С. МИРОНОВ.

...лексеевна Далбаева олон жэлэй туршада Улаан-...№ 3 дүнда һургуулида хари хэлэ заадаг юм. ...ханаатай, дүй дүршэлөөр баян энэ нүхэрнай ...соогоо хүндэтэй юм. Байгша ондо Майя Алек-...лбаева «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» гэһэн ...шагнагдаа.

ДЭЭРЭ: М. А. Далбаева.

Ц. ЦЫБИКОВЭЙ фото.

АЖАЛШАДЫЕ ХАНГАХА ЗОРИЛГООР

Яруунын районой киносетийн хүдэлмэрилэгшэд табан жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысэнэ. Үнгэрһэн хоёр жэлэй түсэбые холо үлүүлэн дүүргэһэн Писэнгын киномеханик В. Цыбиков байгша ондошье түрүү һуурияа алданагүй. Тэрэ юһэн һарынгаа түсэб 30 процентээр үлүүлбэ. Нигэжэ түрүү киномеханик табан жэлэйнгээ түсэбые хахад жэлээр үрэдшалан дүүргэхэ гэһэн уялгадаа улам ойртожо ябана.

Тэрэшэлэн Гүндэ тосхоной киномеханик П. Шишмаков, Эгэтын-Адагай Б. Дармаева, Ширэнгэ тосхоной Г. Дулгарова, бусад гурбан кварталайнгаа түсэбүүдые үлүүлэнхэй. Хүдөөгэй хүн зониие һайнаар хангаха гэһэн уряа доро Яруунын киношод мүрысэжэ байна.

Д. ДУГАРОВ.

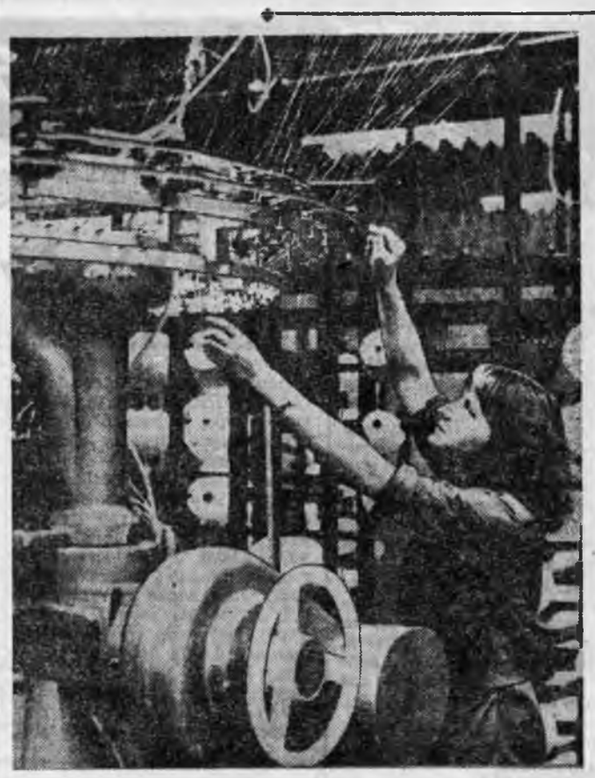

ПНР. Лодзь хотын текстильнэ предприятиннуудые һэльбэн шэнэлэлгэдэ хэдэн арбаад миллион злотых жэл бүри һомологдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Бистон» гэжэ фабрикада шэнэ трикотажна машина тодхогдоод хүдэлжэ байна.

ЦАФ—ТАСС-ай фото.

Хилын саанаһаа

• ТАСС • АПН •

ХҮН ТҮРЭЛТЭНЭЙ АША ТУҺАДА

НЬЮ-ЙОРК. Амгалан байдалай аша туһада замбуулинай дайдые шэнжэлхэ, ашаглаха гээшэ бүхы хүн түрэлтэндэ туһатай, тэдэнэй саашанхи хүгжэлтэ дэбжэлтэдэ ехэ нүлөө үзүүлнэ гэжэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXXIII сессиин тусхай политическэ комитедтэ үнгэргэдэһэн юрэнхы хөөрэлдөөндэ хабаадагшад тэмдэглэнэ. Тус комитедтэ болоһон хөөрэлдөөн дээрэ «Амгалан байдалай аша туһада замбуулинай дайдые хэрэглэлгэдэ улаасхоорондын харилсаа холбоон тухай» асуудалые зүбшэн хэлсэнэ.

Газарые тойрон дабшадаг түрүүшын совет хэмэл одоной табигдаһанай һүүлээр замбуулинай дайдада хэгдэдэг шэнжэлгэнүүд улаасхоорондын харилсаанай шухала зүйл болоһон байна гээд Австриин түлөөлэгшэ Т. Клестил тэмдэглээ. Энэ талаар эрдэм наукын эльгэ ехэ туйлалтанууд хэгдэнхэй.

Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ талаар улаасхоорондын холбоо барисаае хүгжеолгэдэ нүлөолхэ гээшэ ООН-ой гол зоригло болоно гээд Францийн түлөөлэгшэ А. Шандернагор тэмдэглэбэ. СССР-тэй харилсаа тогтоохоной ашаар Франци газарые тойрон дабшадаг совет хэмэл одод дээрэ шухала туршалгануудые хэжэ аргатай болоһон байна.

БҮГЭДЭ АРАДАЙ ҺАЙНДЭР

КАБУЛ. Гүрэнэй шэнэ туг мандуулгын баяр ёһолол Афганистанай Демократическа Республикын пислэл хотодо болобо.

Кабулдахи Арадуудай байшангай урда талын түбэй талмай дээрэ олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг үнгэргэгдэжэ, тэндэ Түрэнэй шэнэ гимнын аялга һүр жабхалантайгаар гарсгоо. Ороной гүрэнэй герб баталагдаа. Тэрээн дээрэ табан хушуута одон зураатай, Афганистанда нинтын шэнэ байгуулалта зохёожо байһые һүлдэлһэн шэнинсын хоолосуудаар хүрэлэгдэнхэй «Арад» гэжэ үгэ пушту хэлэн дээрэ бэшэгдэнхэй.

Афганистанай Арадай-демократическа партиин (НДПА) ЦК-гай Генеральна секретарь, ДРА-гай Революционно Советэй Түрүүлэгшэ, премьер-министр Нур Мухаммед Тараки митинг дээрэ үгэ хэлэбэ.

ЙРАЯА АНДАЛДАХА ГЭБЭЛ, МПЬЮТЕРТЭ ХАНДАГТЫ

...ийра андалдахаяа ...инислэл хотымнай ...й ёнотойл туһалаг-...ектронно-тоололгын ...олоно гэжэ хэлэхэ-...

...ери Москва хотын ...120 мянган гүй-...алгатай гэр бай-...орнүүд барюулаг-...бан жэлэй турша-...революциин урда ...Москвада бии бай-...байрын гэрнүүд-...сасуу хэмжээтэй ...соогодоно. Тиихэдэ ...ото Европо дото-...томо хотонуудай ...гаа гэжэ һануу-...хэтэй хамта хото ...ни зоной ниишэ ...гон нилээд ехэ ...байһаар. Үнгэржэ ...шэнээр баригдаг-...ар зохидоор но-...ийн, шуурата ...удаа холо оршо-...удаа орхижо, ...нүүхэ дура-...олдодог гээшэ. ...юумэнһээ дулды-...шалтагаанууд, ...хэдэ, элдэб олон ...Зарим бүлэнүүд ...ниинь олошоржо, ...рбааха хэрэг удха-...залуу айл түү-...амяарханаа «уур-...гэрэйнгээ байдал ...үсэл ехэтэй дээ-...йнээ холодохо ду-...даг. Нүгөөдүүлэйнь ...мэрийн газар хо-...харагдадаг. Юрэ-...даха шалтагаан ...байдаг. Тиимэһээ ...лгэ хадаа мү-...социальна удха ...нуудал болонхой. ...нислэлдэ гэр ...дам хубаарил-...ехэ һалбаритай ...байдаг юм, ...байрануудые ...ар хотын бюро-...нгай орлогшо ...өөрөнэ. — Нии-...бюроһоо гад-...й 32 район бү-...ринь андалдаа-...бюронууд хү-...гээшэ. Имаг-

тал гансахан үнгэрһэн жэлдэ манай хабаадалгатайгаар 90 мянган гэр байра андалдагдаа юм. Энэ бага бэшэ гэжэ хэлэхэ байнаб. Зүгөөр гэр байраяа һэлгэхэеэ хүсөөшэдэй, энэ асуудалаар манда хандагшадай тоо жэл бүри дүрбэ-таба мянгаар нэмэнэ. Иимэ эрхэ байдалда ажал хүдэлмэрние тордиһогүй наринаар ябуулха гээшэ бэлэн бэшэ ааб даа. Тиимэһээнь лэ хэдэн жэлэй саада тээ СССР-эй Науканнуудай академиин харьяата хүтэлбэрилгын асуудалнуудые шидхэдэг институтдай договор-баталжа, гэр байра андалдаха хэрэгтэ гарадаг асуудалнуудые шидхэлгэдэ туһалха автомат системнүүдые зохёохыень дурадхаһан байнабди. Мүнөө энэ шэнэ ёһоной системын түрүүшын ээлжээн ашаглалгада үгтэбэ. Тэрэнэйл туһаламжаар «Гэр байрын андалдаанай бюллетень» барлан гаргажа эхилээбди. Тус бюллетень дотор 1500 шахуу элдэб соносхол саг үргэлжэ толилогдожо байдаг юм. Хэрбээ андалдаан тухай мэдүүлгэ үгэһэнэйнь һүүлээр эгсэ гурбан һара боложо, тэрэнь бюллетень соо соносхогодог байгаа һаань, мүнөө энэ хэрэг ороидоол нэгэ һара соо шидхэгдэнэ.

Мүнөө АСУ-гай хоёрдохи ээлжээн амжалтатайгаар туршалга гараад байна. Электронно-тоололгын машина сэхэ андалдаа хэхэ арга боломжонуудые бэдэржэ эхилбэ. Андалдаа хэхэ хүсэлтэй хүнүүдэй эрилтэ, дурадхалнуудтай зуу гаран мянган карточка нэгэ доро машинын электронно бодомжолхы аппарат соо согсологдохо байна. Тэдэниие бүридхэн тооложо, хамаг баримтануудыень анхаран абаад, оодомжолхы аппарат соо ороһон ээлжээтэ карточкын эрилтэнүүдтэй зэргэсүүлээд үзэхэ аргатай болоно. Тиин таарамжатай эрилтэтэй хоёр карточкыень илгаад, тэдэнэй гэр байра, ад-

рес тухай мэдээсэлнүүдые тобшолон согсолоод, гэр байраяа андалдахаяа хүсэгшэ хоёрой анхаралда дурадхаха байна. Иигэжэ андалдаанда зуршалагдаһан хоёр бүлэ үгэ хүүргүй байраяа һэлгэдэг гэжэ хэлэхэнь буруу. Юуб гэхэдэ, али бүхы талаараа таарамжатай шэнги аад, нэгэ бишыхан зүйлһөө тэрэ хэрэгынь буруу һүрэжэ магад. Жэшээлхэдэ, район, байрань һанаандань таараһан аад, ойро дүтэ шадарынь трамвайн шэжэм зам гарадаг байжа болохо. Тиимэ шуурхатай зам тушаа соносхол үгэнэн хүн огто дурдаагүй байһан гэлэй. Энэ ушарта электронно машина бэдэрэлгээ үргэлжэлүүлхэ баатай болоно бшуу.

Автомат хүтэлэн жолоодолгын системын (АСУ) гурбадахи ээлжээн тухай эндэ дурдая. Энэ ушарта бүлэгбүлэгөөрөө гэхэ гү, али гурба-дүрбэн бүлэ нэгэ доро, нэгэ андалдаанда хабаадаха байбалнь, иимэ системын гурбадахи ээлжээн туһа хүргэхэ аргатай. Тэрэнэй тоолон бодолгын программа мүнөө зохёогдоод байнхай. Жэлэй һүүл болотор энэ системэ үргэнөөр туршагдаха хараатай юм.

Ороной ехэ ехэ хото городуудта гэр байрын андалдуудта гэр байрын андалдаан шухала, дары шидхэгдэхэ асуудал болоһоор үнинэй. Тиимэһээнь лэ энэ хэрэгые али али таладань ашаг үрэтэйгөөр шидхэхэ зорилготойгоор гансашье Москвагай бэшэ, мүн Ленинград, Ригэ, Свердловск, Горький, бусад хотонуудай мэргэжэлтэд яаралтай хэмжээнүүдые хараалан бэслүүлнэ. Автомат хүтэлэн жолоодолгын системын үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэдэ, гэр байрын андалдаанай хэрэгшье нилээдгүй хүнгэрхэ аабза гэхэ найдагдана.

Р. АХМЕТОВ,
ТАСС-ай корр.
Москва.

СЭРЭГЭЙ НЭГЭДЭЛ БЭХИЖҮҮЛЭГДЭНЭ

ТОКИО. Япон-хитад договорой баталагдаһанай һүүлээр Азий түбидэхи улаасхоорондын байдалай ба сэрэгэй асуудалнууд США-гай обороныйн министр Г. Браунай, Японой национальна обороныйн управленийн начальник С. Канэмаругай үнгэргэгдэхэеэ байгаа хөөрэлдөөнүүдэй гол темэнь болохо байна.

Дзидзи Цусин агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, Браун һаяар Урда Корейдэ, удаань Япондо ерэхэ байна. Хамтын стратеги зохёохо, сэрэгэй харилсаан ба япон-хитад договорой баталагдаһанай һүүлээр Азий түбидэ оршожо байһан шэнэ байдалнаа үндэһэлэн, США-гай, Японой ба Урда Корейн ябуулгануудые залан шэглүүлые бэхижүүлхэ гээшэ эдэ хөөрэлдөөнүүдэй гол зорилго болохо юм.

Токиодо үнгэргэгдэһэн хөөрэлдөөнүүдэй үедэ США-гай обороныйн министр, тусхайлбал, япон-американ аюулгүйе хангаха договорой, энэ орондо оки байһан американ сэрэгэй баазануудта Японой зүгһөө мүнгэ ехээр гаргашалгын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ байна.

Пекин—империализмын туһамаршан

Албаниин телеграфна агентствын мэдээсэлэнэй ёһоор, Албаниин Ажалай партиин Политбюрогой гэшүүн, ЦК-гай секретарь Х. Капо Тиранадахи автотракторна комбинадта үнгэргэгдэһэн митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Албанида шухала удха шанартай энэ Барилга хэлгэдэ ехэ бэрхэшээл түбэгүүдые Хитадай хүтэлбэрилэгшэд ушаруулһан байна гэжэ тэмдэглээ.

Хитадай ревизионистнууд урбагшад байһанаа харуулаа гээд тэрэ мэдүүлээ. Эдэнэр хадаа марксизм-ленинизмын хархис дайсад болоно. Дээрэлхы балмад ябуулгануудые хэжэ, марксизмда зүрюу харша, контрреволюционно харгы замда гаргахыень, «Мао Цзэ-дунай һургаал» гэдэгтэ үндэһэлэн «гурбан дэлхэй» тухай эдэнэй теори дэмжэхыень манай арадые баадхаха гэжэ үнинэй оролдоһон байсаа. Энэ теориньь социалис революцине бүримүһэн буруушаана, гутамшаг муухай империализм болон хархис хүсэнүүдтэ алба хэнэ. Зүгөөр Хитадай империалистнууд алдуу эндүү хээ.

Хитадай урбалтын гутамшаг муухай оухы талые гансал манай арад бэшэ, харин дэлхэй дээрэхи революционно ба түрүү үзэлтэй бүхы хүсэнүүд тодоор харана гэжэ Х. Капо тэмдэглээ. Холбоото Штадуудай удирмаршалдаг империализм, улаасхоорондын хархис хүсэнүүд, фашис засаг захиргаанууд, Боннойн үһөө хяна нэхэгшэд, марксизм-ленинизмын суртал һургаалнуудые буруушаагшад, тэрэнэй хэрэгтэ урбагшад мүнөө Хитадай ревизионистнуудай эгэл дүтын ханинар, союзнигууд болонхой.

ХИТАДАЙ ЗАСАГААРХИДАЙ ХАРАТА ЯБУУЛГАНУУД

ХАНОЙ. Һүүлэй үдэрнүүдтэ Хитадай мянгаад солдат, полициин хүдэлмэрилэгшэ, ополченец, мүн КНР-эй самоледууд СРВ-гэй хилэ эбдэһэн, тэрэтэй зэрэцэрэй дайда руу нэвтэрэн ороһон байна гэед Вьетнамай информационно агентство мэдээсэнэ. Вьетнамай газар дайда руу гүчэзэгөөр нэбтэрэн ороходоо, хитадууд нютагай хүн зоной зөөри хогшолыень буляан абана, буудана, алана.

Октябриин 16-да Хитадай сэрэгэй алба хаагшад Вьетнамай газар дайда руу хэдэн дахин нэбтэрэн ороожо, фотозурагуудые буулгаан, нютагай картанууд болон схемэнүүдые зохёоһон байгаа. Энэ үдэр Хитадай самоледууд СРВ-гэй агаарай дайда руу шурган оробо.

Октябриин 17-до Хитадай хэдэн арбаад солдат, полициин хүдэлмэрилэгшэ болон ополченец Каоланг провинци шадараар Вьетнамай хилэ эбдэжэ, оршон тойронхие буудаа.

Вьетнамай бээ даанан байдалые, газар дайдыень бүрин бүтэн байлгые хагагайруулдаг Хитадай засагаархидай эдэ гутамшаг муухай шэнэ ябуулгануудые СРВ-гэй олоннитэ эрид буруушаана.

Хитадай тагнуулшан сүүдлэгдээ

ТОКИО. Эндэхи окружной сүүд япон гүрэнэй ажал ябуулагша Юкио Симэногой Хитадай аша туһада тагнуул хэнэнэйнь түлөө түрмэдэ хаахые шидхэбэ.

Киодо Цусин агентствын мэдээсэнэй ёһоор, Ю. Симано Токиодохи хэлхээ холбооной научна түбэй хүдэлмэрилэгшэ байһан албан тушаалаа һамбаашалан хэрэглэжэ, Японой гүрэнэй эмхи зургаануудта эрдэм, техникын шэнжэлгэнүүд тухай нюуса материалнуудые суглуулаад, Хитад руу мэдээсэдэг байгаа гээд мүрдэлгөөр элирүүлэгдээ. Тусхайлбал, хитад тагнуулшан корабль бүтээлгын институдта, электронно навигационно түхеэрэлгэнүүдэй лабораториндо, далайн портнуудай институдта хэгдэжэ, байһан шэнжэлгэнүүд тухай данса баримтануудые хулгайлһан байна. Токиогой Канда гэдэг райондо байрладаг Хитадай «Риогэн», «Санкэй» гэжэ номой магазинуудай хүдэлмэрилэгшэдөөр дамжуулагдан, тагнуулай мэдээсэлнүүд Пекин эльгээгдээд байгаа.

ОРОНУУДАЙР

СОЦИАЛИС

ЭНЕРГЕТИГҮҮДЭЙ ҮДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

БУХАРЕСТ. Өөһэдынгөө мэргэжэлэй һайндэр болохо Энергетигүүдэй үдэрые Румыниин арадай ажахын энэ һалбариин үйлэдбэриин коллективүүд ажалай гайхамшагта амжалтануудаар угтажа байна. Дунай мүрэн дээрэ баригдаһан «Железные ворота-1» гэжэ орон доторхи эгээн томо гидроэлектростанциин коллектив жэлэй эхинһээ хойшо түсэбөө гадуур 280 миллион киловатт-час электрын эльшэ үйлэдбэрилэн гаргажа, социалис уялгануудаа 14 процентээр үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Энэ гидроэлектростанци Советскэ Союзай мэргэжэлтэдэй халуун хабаадалгатайгаар бүтээгдэнэн түүхэтэй.

Байгша он дотор Румыниин энергетигүүд дүн хамта 64.5 миллиард киловатт-час электрын эльшэ хүсэ үйлэдбэрилхэ зорилготой юм. Шэнэ электростанцинуудые ашаглаһанай, хүдэлжэ байдаг станцинуудай хүсые шадамараар хэрэглэнэнэй ашаар электрын эльшэ хүсэ үйлэдбэрилгэдэ нилээд ехэ ургалта туйлагдахаар хараалагдана.

БАГА-НУУРАИХИД — ТАБАН ЖЭЛЭЙ ЖАСАДА

УЛААН-БААТАР. Хэрэлэн голой сэнхир хүхэ таланнуудтахи шулуу нүүрһэнэй баян олдошо дээрэ баригдаһан Бага-Нуурай уурхай Монгол ороной зургаадахи табан жэлэй жасада хубитаяа оруулжа эхилбэ. Түрүүшын 100 мянган тонно түлишэ хүсэ ехэтэ экскаваторнууд малтан ababa. Урид хараалагдаһан саг болзороо гурбан, һараар ахижа, бага-нуурайхид Улаан-Баатарай теплоэлектростанцида шулуу нүүрһэ эльгээжэ захалаа.

Бага-Нуурай уурхайн барилгын намтар үнэхөөрөөшье үльгэр домог соохидол гайхалтай. Ороидоол жэлэй саада тээ эндэ мал һүрэгэй бэлшээри байһан юм. Мүнөө улаасоорондын барилга түлэг дундаа ябажа байна бшуу. Ажалай шэнэ амжалтануудаар монгол, совет мэргэжэлтэд Агууехэ Октябриин 61 жэлэй ойе угтахаар зоригжонхой хүдэлнэ. Мүнөөдэрэй байдалаар эндэхи барилгашад, нүүрһэшэдэй хүсөөр 200 мянган тонно хүрьһэ шорой этэрэгдэн абтанхай, тиин нүүрһэнэй карьер сэбэрлэгдээ. Тэрэшэлэн 82 километр утатай түмэр замай шэнэ һалаа баригдаа.

(ТАСС).

«МАНАЙ ҮЕЫН ХҮН» гэһэн конкурсбо ерэһэн очерк

ЭРМЭЛЗЭЛ

Халзан Раднаевич малшан айлай гэр бүлэдэ түрэһэн эсэгын ганса хүбүүн һэн.

Бага наһанһаань малда ехэ бэрхэ хүбүүн гэжэ нютагаархиниинь хэлсэдэг һэн.

Халзан Раднаевич «халуун шулуу һайса долёоһон». Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай гал дүлэн соогуур гарсалдажа, хэдэн олон хото городуудые сүлөөлэлсэһэн, хэдэн дахин шархатаһан хүн юм.

Нютагай врач Сындеева фронтовик Мунконовой бэеые нэгэтэ шалгажа үзөөд:

—Оло дахин шархатаһан байнат, бэетнай муудаа. Хөрдохи группын инвалид болохо байнат, комиссида эльгээһүү, —гэбэ.

Халзанай шарай гансата хубилан, хүрин улаан болошобо.

—Үгы, яагаа гэшэбта? Хүл, гар, нюдэн бүтэн, досоомнишье эбэрһэн юумэн үгыл. Инвалид болошоод, юугээ хэжэ хэбтэхэ хүн биб? — гэжэ хэлэһэн сагһаань хойшо гуша гаран жэл үнгэрөө.

...Дайнай һүүлээрхи хүшэр хүндэ жэлнүүд бэлэй. Эгээл энэ үедэ колхозой түрүүлэгшэ Николай Иванович Сантуев Халзан Раднаевичые дуудажа асарнаад, мал ажалай бригадын бригадирай тушаал даахыень дурадхаһан байгаа.

Мунконов түрүүшээр маргаба. Юуб гэхэдэ, эрэ үе наһаараа мал харуулжа ябаһан, тэдэниие яажа адуулхаб, абари зангыень, хүрөөд орхидог үбшэ хабшыень һайн лэ мэдэхэ байгаа бшуу. Харин Халзан хүтэлбэрилхы тушаалда урда хойноонь ябажа үзөөгүй ха юм. Эндэш гансал малшанай баян дүй дүршэл бэшэ, хүтэлбэрилхы, эмхидхэхы шадабари, бэлиг хэрэгтэй болоно бшуу.

Энээн тухайгаа Халзан Раднаевичай түрүүлэгшэдэ хэлэхэдэ, Николай Иванович үсэгэлдэр малыан ябаһан нүхэрэйнгөө һанааень заһажа:

—Та дүй дүршэлөөр баянта. Тандал адли "хүн бригадир болохо ёнотой, —гээ һэн.

Тиигэжэ Халзан Раднаевич мал ажалай бригадир болобо.

«Залхуу хүнэй доро олбог шэрдэг, бэрхэ хүнэй доро хайша шүбгэ» гэһэн арад зоной хэлсэдэг үгэнүүд Халзан Раднаевичта таарадаг.

«Улаан Аха» колхозойнгоо малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула Халзан Раднаевич хэды шэнээн оролдоо гээшэб? Һүчиие һүни гэнгүй, үглөөнэй харанхыһаа үдэшын харанхы болотор гүүртэнүүд дээгүүр ябаха. Үбэлэй һүни огторгойн одо мүшэд хазаар моритой хүнэй ханхинга хатаруулхые гайхалдан, онибаниб эмниһэндэл болохо. Мундаргын ороидо сарда һүхэ мэтээр һанжаяан найманай һарашье сэбдэг һүнийн гунигта хүгжэмдэ мориной хатарай нэмэһэн суурганиие һонирхон шагнаһандал болохо.

«Улаан-Аха» колхозой малай тоо, үүлтэр хараһаар байсар олошоржо, һайжаржа, аймаг соогоо түрүү зэргэдэ ябадаг болоо һэн. Ажахыда ажалай түрүүшүүлиье урган гараа. Колхозой түрүү хонишон Н-С .Х. Мунконова жэл бүхэндэ 100 эхэ хонинһоо 115 хурьга гүлжүүлжэ, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор, «Ажалай габьяагай түлөө» гэһэн медалиар шагнагдаһан байха юм. Мүн тэрэ сагай бэрхэ һаалишан Н-С. Л. Дугарова хайнаг үнеэн бүриһөө 1000 килограммһаа дээшэ найч шанартай һу һаажа, район соогоо эгээл түрүү һуури эзэлжэ ябаһан намтартай. Энэ ехэ амжалтада Х. Р. Мунконовой габьяа биил байха даа.

1960-аад онуудай эхээр адуун һүрэгые олошоруулан үсэхэ гэһэн һайн һайхан үүсхэл Буряад ороондомнай тараа һэн. Адуу хараулхалха хүнэй колхоз соо олдохонь бэрхэтэй байнаба. Тэрэ үедэ арьяатан шоно эльбэг, адуу малда шоньгы добтолһон ушарнууд олон һэн. Жэлэй алишье сагта һарьдаг уулын мүльһэн мэтэ гүнзэгы саһан дээрэ адуу манаха, харуулхалха гэшэмнай хүнгэн хэрэг бэшэ ааб даа. Адуун һүрэгые хаана бэлшээхэб, ямар һарьдагай бэлшээри шэмэтэйб, хаана һалхи шуурган багаб, гүүнүүдээ лажа унагалуулхаб, түлжүүлхэб—эдэ бүгэдые табан хургандаал адли һайн мэдэхэ хэрэгтэй бшуу.

Колхозой хүтэлэрилэгшэдэй Халзан Раднаевичые адуушанаар эльгээхэ гэһэн шидхэбэри гаргахадаа, тэрэ эдэ бүгэдэ бэрхэшээлнүүдһээ айгаагүй, сухаряашьегүй, адуу харуулхалые бригадирай ажалһаа бүри үндэрөөр сэгнээ. Энэ этигэл найдабариень харюулха гэжэ ехэ оролдоһон байха юм.

Халзан Раднаевич адуушан болобо гэжэ дуулахадаа арбинта, далантамнай эзэтэй болобо, — гэжэ нютагайнь хүн зон урмашаһан. адуун һүрэгнай одоошье хүл дээрээ бодохонь, наймдамтай гарта оробо, — гэжэ һайшаан хэлсэһэн байха.

Адуун һүрэгэй үүлтэр һайжаруулха талаар колхоздо ехэ ажал ябуулагдажа эхилбэ. Хэдэн жэлэй үнгэрөөд байхада, энэ колхозой адуушан 100 эхэ гүүн бүриһөө 80—85 унага абажа тобиржуулдаг, намар бүхэндэ 150 — 170 толгой арбинта адуу худалдажа, колхозойнгоо жасада бад гэмэ олзо нэмээдэг болоо һэн.

...Найман жэлэй туршада Халзан Раднаевич адуу манажа, үбэлэй сэбдэг шэрүүн жабар хуйтэндэ, хабарай хагсуу шуурганда хээрын талада адуун һүрэгтээ үдэр һүнигүй ябадаг һэн.

Дайнда шархатажа муудаһан бэень энэ ажалай хүндэ хүшэрые мэдэржэ, тэрэ адуун һүрэгөө тушааха баатай болоо һэн. Тэд минин һуужа шададдагүй Халзан Раднаевич бээ аргалуулан сасуу хамтынгаа ажалда яаран оробо. Тэрэ үхэршэнөөршье, хонишоноршье ажаллаа. Халзан Мунконовой адуулһан хашараг буруунууд, хонид муудаба, тураба гэжэ байгаагүй, тэйхээ тамиргүйшье һаа, хүл дээрээ бодоһон лэ байха.

Халзан Раднаевичтай ходо уулзадагби. Тэрэмни ходол баяртай, ажалаараа зүрхэ сэдьхэлээ хананги ябадаг. Нэгэтэ уулзаһамни:

— Хонидоо тушаагааб, ноохоншье ехэ гараа. Мүнөө сабшалан үнэлха хаа түлэг дүндаа. Зундаа сабшалан дээрэ хүдэлөөд, намартаа баһал холидойнгоо хойноһоо ябахаб гэжэ правленидэ хэлзэб, тэндэ намайе зүбшөөгөө, — гэжэ ехэл урматайгаар хөөрөө һэн. Тиигэжэ Халзан Раднаевич хони харуулхалынгаа хажуугаар нуга сабшалан һайжаруулха, үтэгжүүлхэ хэрэгтэ хэдэн олон жэлдэ хабаадана. Энээнгүйгөөр Халзан ажаһуужашье шадахагүй. Тэрэниие заатагүй үнэлха, арилгаха, наг шэбхын шүүдэ газарта шэнгээхэ гэжэ үдэр бүхэндэ хойноһоонь ябажал байха. Үтэгжүүлэгдэһэн газарһаань 16—18 сентнерһээ бага бэшэ үбһэн гарадаг байгаа.

— Наһатайшье болоот, дайнайнь шархануудшье эндэ, тэндэ ярьяха, нэлэгнэхэ, одоол үнөөхи амаралтада гараха сагшни ерэ ёнотой гэхэдэнь:

Теэд пенсидэ гараад туршаһууд гэбэ. Пенсиин комисси юу һуража байхань һэм. Справкануудыемни хараад, бэеым шалгажа үзөөд, хоёрдохи группын пенси тогтоожорхёол даа.

Теэд үнөөхи Халзан гэртэ һуухал хүн бэшэ. Хараһаар байтарнь Халзан Раднаевич 70—80 буруу хашараануудые тушаажа абаад, Бүлэг Шэбээ гэжэ газарта адуулхаар ошобо. Үнэхөөрөөшье, бүхы наһаараа ниитын малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ гэжэ оролдожо ябадаг Халзан Раднаевич Мунконовой эрмэлзэл һайхан даа.

Халзан Раднаевич — ажалай ветеран. Ажал гэшые жаргал гэжэ тоолодог. Тиимэһээ мүнөө хүрэтэрөө «Улаан-Аха» колхозойнгоо ажалда хубитаяа оруулсаһаар, наһанайнгаа жаргалые дүүрэн эдлэнээр.

Д. ДУГАРОВ.

Тимлюйгэй цемент үйлэдбэрилэгшэдэй ажаһуудаг Каменск гэжэ хүдэлмэришэнэй тосхон жэл бүри түхэл шарайгаа хубилгажа, болбосон шэнжэтэй болоно. Эндэ гансашье байрын гэрнүүд бэшэ, захиргаанай байшангууд, магазинууд, хүүгэдэй эмхинүүд баригдажал байдаг. Жэшээлхэдэ, байгша он дотор нэгэ доро зуу гаран үхибүүдые харууһалан байлгаха арга боломжотой комбинат ашаглалгада үгтөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүүгэдэй комбинадай байшангууд харуулагдана.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

Саяанһаа Витим хүрэтэр

ИСКУССТВЫН ШЭНЭ ТАҺАГ

Буряадай хүүгэдэй республиканска библиотекын хүдэлмэрилэгшэд залуу үетэнние уран һайханай талаар хүмүүжүүлхэ хэрэггэ ходо анхаралтай хандуулдаг, энэ талаар ехэ хүдэлмэри хэдэг байна. Искусствын таһагай эндэ һаяа нэгэдэнэн ушар энээнииень гэршэлнэ.

Энэ таһаг хүгжэмэй һургуулинуудай, уран һайханай студинуудай, хүгжэмдэ һураража байһан, һураха дуратайшуулда ехэ туһаламжа хүргэхэ зорилготойгоор эмхидхэгдээ.

Совет болон хилын саанахи композиторнуудай, дэлхэйн классическа хүгжэмэй пластиникууд, ородоо болон хилын саанахи уран зохёолшодой искусство тухай номуудые искусствын таһагта бүридхэгдэбэ. Гадна тематическа дуунай, жэшээнь, комсомолшуудай, пионернүүдэй, мүн хүүгэдэй хоорто дуулагдаха дуунуудай пластинкануд, номуудай суглуулбаринууд амяарлан эмхидхэгдэхэй. Уран зураг дуратайшуулда хайшан гэжэ зураажа эхилхэб, этюдуудые хейшан гэжэ зурахаб гэһэн зүбшэл заабари үгэһэн номууд дурадхагдана. Библиотекын шэнэ таһагта бүридхэгдэһэн пластинкануд, искусство тухай номуудтай эндэнь танилсаха, хэрэгтэй һургаал зүбшөөл абахада ехэ зэхид. Искусство тухай хөөрэлдөөнүүд эндэ мүн эмхидхэгдэхэ һонотой.

Энэ таһагта мүнөө номой искусство тухай выставкэ эмхидхэгдэнхэй. Энэнь «Гоё һайханай орон руу харгы», «Элдэб үе сагай үнгэтэ зурагууд», «Зураажа һураха дуратай һаа...», «Литературэ, нюусануудаа нээ», «Хүгжэмшэдэй ажабайдалһаа» гэһэн зургаан разделһээ бүридэнэ.

Россин хото городуудаар аяншалга тухай выставкэ эндэ һаяар эмхидхэгдэхэ юм. Библиотекын хүдэлмэрилэгшэд мэдээжэ композиторнуудай ажабайдал, ажал ябуулга тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхөөр хараална. Гадна шэнэ номууд тухай шэнжэлэл, хөөрэлдөөнүүд эндэ эмхидхэгдэхээр түсэблэгдөө. Һургуулинй программын һоор түүхээр, литератураар үнгэргэхэ хөөрэлдөөнүүдэй һурагшадта ехэ туһатай байхань лабтай.

Б. ХАЛМАТОВА,
ахалагша библиограф.

ЗАЛУУ ДУУШАНАЙ ШЭНЭ АМЖАЛТА

Һаяхан Сочи хотоһоо баяртай мэдээсэл абтаба. Ушар юуб гэхэдэ, Буряадай гүрэнэй филармониин дуушан Галина Кондратьева совет дуу гүйсэдхэгшэдэй Бүхэроссин конкурсын лауреат болобо ха юм. Энэ хадаа залуу дуушанай эзлжээтэ амжалта болоно. Галина Кондратьевагай творческо замынь тиихэ иташье бэшэ һаа, яһала һонирхолтой юм. Эхинһээнь хөөрэбэл, нимэ. Тэрэ 1950 ондо Эрхүүгэй областиин Алайр һуринда түрэһэн. Түрэл нютагтаа дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр П. Н. Чайковскийн нэрэмжэтэ Улаан-Удын хүгжэмэй училищиин дуунай отделениидэ ороһон байна. Залуу басаган Ц. Б. Елбаевай хүтэлбэри доро дуунай орёо нюусануудтай танилсажа эхилээ бэлэй. 1974 ондо училищияа дүүргээд, Буряадай гүрэнэй филармонидо хүдэлхөөр эльгээгдэ һэн. Тиихэдэ Г. Кондратьева тус конкурсын Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан юм. 1977 ондо дуушан «Якутск-77» гэһэн конкурсын лауреат болоно. Мүн баһа тэрэ жил буряад дуушадай хоорондо үнгэргэдэһэн конкурсын лауреат гэһэн хүндэтэ нэрэ эзэгэдэ хүртөө.

1978 он. Комсомольск-на-Амуре хотодо зохёохы ажалтай залуушуулай хоорондо үнгэрэгдэһэн зональна конкурсын лауреат болоо. Тэрэ конкурс залуушуул болон студентнэрэй XI Бүхэдэлхэйн фестивальда зорюулагдаһан байна. Харин бүри һаяхан тэрэ «Сочи-78» гэһэн Бүхэроссин конкурсын лауреат болобо ха юм. Гадна конкурс дээрэ нютаймний басаган РСФСР-эй композиторнуудай холбооной тусхай шанда хүртэһэн байна.

Залуу дуушанай амжалта тухай «Советская культура» газетэ иигэжэ бэшэнэ; «Улаан-Удһөө ерэһэн Галина Кондратьевае онсолон тэмдэглэмээр. Тэрэ аялга һайнтай, һайхан хоолойтой. Дуушан мүнөө үеын буряад эстрадна дуунуудые шадамар бэрхээр гүйсэдхэһэн байна».

Эстрадна искусство хүгжөөлгэдэ, залуушуулай эстетическэ хүмүүжүүлгэдэ ехэ габьяатай байһанайнгаа түлөө Буряадай гүрэнэй филармониин солистка Галина Геннадьевна Кондратьева Буряадай комсомолой шанда зууршалагдаба. Залуу дуушанда зохёохы амжалта хүсэе!

Д. БАЛЖИНИМАЕВ.

ХЭРБЭЕЭ ХЭН НЭГЭ... АЯНШАЛХА ГЭБЭЛ...

Холын аян замда мордохо дуратайшуулнай жэл бүри олошоржо байхаһаа гадна, шэнэ шэнэ маршрудуудые шэлэн һунгажа, шэнэ орон нютагуудһаа шэн баяр, сэдьхэлэй мэндэтэй бусажа ерэһэниие тэмдэглэе. Имагтал ерэхэ 1979 ондо Буряад ороной туристнууд Монгол, Куба, Румыни, Болгари, Япон, Венгри, Югославии, Польшо, ГДР, Корейн Арадай-Демократическа Республика, Марокко, Ителиин хото, хүдөө нютагуудаар ябажа ерэхэ юм.

Тиин 1979 оной хилын саагуур аяншалгын хаһые Кабанскын совхозой түрүү хүдэлмэрилэгшэд эхилхэ. Тэдэнэр март һарада Кубын Социалис Республика ошожо, 21 хоногто аяншалха, түби дэлгэйдэ суутай Варадеро гэжэ курортдо амарха байна. Тэдэнэй хойноһоо мордохо нүгөө булэгнай 15 хоногой туршада аха дүү Чехословакиэр аяншалжа ерээд, Марианске Лазни гэжэ Европын эрхим курортдо тамиржаха түсэбтэй.

Харин хуршэ Монголой Арадай Республика тээшэ май һараһаа эхилээд октябрь хүртэр республикымнай худеегэй ажалшад булэг булэгөөрөө ошолготой, ерэлгэтэйл байха юм.

Тиихэдэ майн 4-өөс 25 хүртэр «Мария Ульянова» гэжэ теплоходоор манай аяншалгада дуратайшуул Ягонине тойроод бусаха арадтай байха гээшэ. Тэрэ үедөө һаран зүгэй энэ ороной эрье шадарай Канадзава, Кагосима, Хиросима, Осака, Токио, Отару хотонуудтай танилсаха, Киото, Саппоро ошожо ерэхэ, Сакурахима аралай үзэсхэлэн байгаалиие һонирхон хараха юм.

Болгариин Арадэй Республика — туризмын ехэхэн түб боложо суурхаһаар үнинэй. Совет аяншалагшадай энэ аха дүү орондо хүндэтэй айлшад болодогыншье мэдээжэ. Буряад ороноймнай ажалшад Болгари июнь, июль, август һарануудта ошохо арга тай байха.

Аяншалагшадайнгаа энэ аха дүү орондо онсо дуратайе хараадаа абажа, Болгари тухай нэгэ бага тогтон хэлэхэ хүсэлтэйбди. Энэ ороной үзэсхэлэн байгаали, эргэ урдын хото городууд, алтан элһэтэ Хара далайн эрьеын сложнуудилдам урин зантай дүн зониинь тиишэ ябажа ерэгшэдэй ухаан бодолһоо удаан гарадаггүй. №№ 6, 10, 25 маршрудуудаар мордогшод Европо соогоо имагтал Афины хотоһоо нэгэ бага һүүлдэ баригдажа эхилһэн эргэ урдын нинслэл Софитай, тэрэнэй түүхэтэ газарнуудтай тодорхойгоор танилсаха юм Болгариин нүгөө гайхамшагта хото болохо Пловдив заатагүй хүрэхэ. Эндэ ерэгшэд хотын тэб тэгэндэ, үндэр добуунай сройдо табигдаһан совет сэргэшын монументтэй эрхэ бэшэ танилсаха юм. Тэрэниие болгар арадзон халуун энхэлэ «Алеша» гэжэ нэрлэдэг, мог, дуунуудтаа дурдаха.

Энэ орон соогуурах лагшадай зам харгынуудбол Шипкын үндэр гарадаг. Эндэл эгсэ 100 саана Болгар ороной эрлөө мүндэлһэн түүдэтэйкын бүхы оршон хушалислкэнүүдээр олон.

№№ 17, 25 маршдаар аяншалха хүсэлтэй гэдтэй, гэр бүлэ зон августа һарануудта уригдана.

Румыниин Социалис Республика Буряад ороной лагшадые июнь, июль нуудта угтан абаха шалагшад түүхэтэ даар ябахаһаа гадна риин, Мамайн, Мэнгэлортнуудта амарха бай

Германиин Демокра Республикаар аяншалга тябрь һарада эхилхэ. энэ ороноор ябаха нууд Берлин, Дрезден нуудай түүхэтэ гэзэг Лейпциг хотын заншал үедэ боложо байха ярмагтай танилсаха юм.

Июнь һарада хэдэ аяншалагшад Венгри—Ч ви, Румыни—Болгари, һарада Польшо—ГДР шо гэһэн маршрудаар мордохо хараатай. август һарада сэнхир п мүрэн дээгүүр тем гараха манай Буряад ристнууд Венгри, Югослави, Румыни, ваки, Австри ороноо ябадалдаа хаража ерэ тай байха.

Нэгэ бүлэг туристнуд рейн Арадай Демокра Республикаар сентябр аяншалгада гараха Тэдэнэр хадын, далайн ын курортнуудта амар гаар Пхеньян, Вонсан, де, бусад хотонуудые энэ ороной өөрсэ соо туратай танилсаха юм.

Орой намар, октяб аяншалагшадые Мэрокк ли уригдаха.

Хилын саагуурхи а да хабаадагшад хари дэй хүн зонтой, ажабай аха дүү социалис хүгжэлтэтэй, наука, туйлалтануудтай, соо ратайнь, түүхэтэйнь жа, эрдэм мэдэсэ даар үргэдхэхэ бай Гадна иимэ харилсаа дуудай хоорондо үгэ голсохо арга нүхэсэл Совет ороной комм гуулалтадаа туйлал шагта амжалтануудые дүүрэн тараан нэгэ зам болодог г

Хэрбээ хэн нэ аяншалгада зэһэбэл, мэдээсэлыемнай у дуужа, местком, районно, областной дүүдтэ хандахаяа м той гэжэ найданабди.

Н. З

харнин туризмын облсовпрофой инстр

Саяанһаа Витим хүрэтэр

УНШАГШАДТАЯА УУЛЗАБА

ҺАЯХАН залуу уран зохёолшо Ардан Ангархаев Ахын районоор ябажа, уншагшадтаяа уулзаба. Орлигой дунда һургуулида болоһон уулзалгада уран зохёолшын «Суранзан» гэжэ повесть тухай хөөрэлдөө. Эндэ һургуулиин багшанар Л. Ш. Гомбоева, Л. Г. Токуренова, районой библиотекын хүдэлмэрилэгшэ Т. Ш. Пронтсеева болон бусад үгэ хэлээ.

Хойто үдэрынь А. Ангархаев Сорог тосхоной ажалшадтай уулзажа, «Алтан» гэжэ повесть тухайгаа уншагшадай һанамжа дуулаа.

Залуу уран зохёолшо райсоведэй гүйсэдкомой соёлой таһагай үряалаар ерэһэн байна.

В. БИЛЬТАГУРОВ.

КОМСОМОЛОЙ ОЙДО...

Һаяшаг Захааминай 3-дахи һургуулиин комсомолшуудболон пионернүүд «Үнэн сэхэ хүн бүхэн, бидэнэй зэргэнүүдтэ жагса» гэһэн һонирхолтой фестиваль үнгэргэбэ. Тэрэ ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан байгаа. Иимэ фестиваль тус һургуулида түрүүшынхеэ болоһон хадань, эндэхи һурагшад тэрээндэ тон харюусалгатайгаар бэлдэбэ. Тиигэжэ һурагшад фестивальда дэлхэйн ороонуудай арадуудые тус бүридэнь түлөөлөө. Үхибүүд бултадаа национальна хубсаһатай ябажа, ороп тухай, залуушуулай эмхиннүүд тухай хөөрэжэ, арадуудай дуу, хатарнуудые гүйсэдхөө.

Амгалан байдал, хани барисаан, һаналаа нэгэдэлгэ тухай үгэнүүд ород, англи, немец, француз болон бусад хэлэн дээрэ зэдэлээ.

Эндэ 10-дахи «а» классай һурагшад Франциин айлшад боложо, наада харуулхадаа олоной һайшаалда хүртэбэ. Тиин 7-дохи «а» классайхид — ГДР-эй пионернүүд болоо. Фестивалиин эзэд Сүлөөтэ Аралай арад (8 «б» класс) мүн лэ бэрхэ байба. Мүн Монголой, Англиин, Чехословакиин, Венгриин, Анголын, СССР-эй «айлшад» һонирхолтой юумэнүүдые хөөрэжэ үгөө. Тиихэдэ һургуулиин бага классуудай пионернүүд холоһоо ерэһэн «айлшадта» дурасхаалта бэшэгүүдтэй зурагуудые бэлэглээ.

Ленинскэ комсомолой һайндартэ зорюулагдаһан фестиваль хани барисаамай дуу гүйсэдхэлгөөр дүүрэбэ.

С. АЮШЕЕВ.

ХҮДӨӨ ЗОНДО ХҮНДЭТЭЙ

РСФСР-эй габьяата артистка, манай республикын мэдэжэ балерина О. Короткова В. Ганженкэтэй хамта хатаржа, театрай энэ сезондо табигдаха зүжэгүүдһээ зүйлнүүдые харуулаа.

Нэрьемэ альга ташалгаар хаа хаанаагүй үгтуулһан РСФСР-эй арадай артист Ким Базарсадаев оперон нүдөө аринуудые ханхинуулһанай һүүлээр, суглараршадай захилаар, мүнөө үеын буряад дуунуудые дуулаа. Мүн мэдэжэ дуушад Н. Манжеева, Д. Кыштымова өгшэд найнаагдаба.

Ургажа байһан бэшиг, шадабарла залуу хатаршад М. Бугрова В. Сумкин хоёр харагшадай сэгнэлтэдэ табиба.

Н. ДЫМБРЫЛОВ.

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ ТООСООГООР

А. А. Милохова арбаад жэлэй туршада районой түбтэ киоскёроор хүдэлнэ. Найман жэлэй саада тээ тэрэ коммунис ажалай ударник гэһэн үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн. Мүнөө Анна Александровна урдынхидаал габшагайгаар хүдэлжэ, түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэб үнгэрһэн сентябрь һарада дүүргээ. Мүнөө тэрэ 1979 оной январь һарын тоосоогоор ажаллана.

Гурбан жэлэй туршада түрүү хүдэлмэрилэгшэ 66210 түхэригэй продукци наймаалха һаа, 66714 түхэригэй продукци худалдаад, түсэбөө үлүүлээ. Урин налгай зантай, хүн зоной дунда гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагша А. А. Милохова саашадаашье ажалдаа һайн амжалта туйлахаар зоригжонхой.

Ж. БАДМАЕВ.
Хориин район.

РЕСТОРАН НЭЭГДЭБЭ

Петропавловка тосхондо «Золотое руно» гэһэн нэрэтэй ресторанай шэнэ байшан ашаглалгада тушаагдаба. Тус барилгые 589-дахи оньһожоруулагдамал колоннын барилгашад бодхооһон байгаа.

Силикатна хирпичгэр баригдаһан тус байшангай ехэ, бага залнуудайнь колоннонуудта гэрэл табигдаһан, хананууд таньнь республикын уран зураашадай һиилэһэн гоё һайхан зурагууд электрын элшэдэ толоток харагдана.

Тосхоной ажалшад ашаглалгада тушаагдаһан ресторандаа сүлөөтэй сагтаа орожо, амарха сэнгэхэ аргатай болобо. Ажалшад үдэртөө эндэ столовын сэнгээр эдэ хоол абажа, үдын хоол барина.

А. ЕЛИСЕЕВ.

Зэдын район.

ТҮРҮҮШҮҮЛДЭ ЗОРЮУЛАГДАБА

Баунтын районой «Амалатский» совхозой Бага Амаладай һүүһаалинин фермэ үнгэрһэн гурбадахи кварталай дүнгөөр район соогоо эрхимлэжэ, КПСС-эй райкомой, райгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугханаар шагнагдажа, законойнгоо Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэнэн байгаа. Районой соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд тус фермын түрүүшүүлдэ зорюулагдаһан «Сэнхир галхан» гэһэн үлзалга фермын улаан булан соо эмхидхэбэ.

Уулзалгада тус фермын түрүү һаалишад И. Н. Растригина, Л. Д. Эрдынеева, Е. И. Сараева болон бусад хабаадаа. Эдэнэр арбадахи табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэнэн байгаа.

Районой уран һайханай коллектив ажахын түрүүшүүлдэ дуу, хатараа зорюулжа, бүхэли үдэшэндөө баяр зугаа эльбэгтэй наада дэлгэбэ. Үйлэдбэриин түрүүшүүл өөһэд өөһэдынгөө туйлаһан амжалта, саашанхи зорилгонуудые суглараршадта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байна.

А. ЦЫРЕНОВ.

ФУТБОЛ АРБАНАЙ ТООДО ОРОХО ГУ?

Манай зонодо наададаг футболистнууд байгша онойнгоо [illegible]шыг үлзалгалуудай шатада хүрэжэ ерэбэ. Үнгэргэгдөөд байһан хоёр нааданай дүн согсолжо үзэхэдэ, мүрысөөнэй таблицада түрүүшын табанай һуури буляалдагшадай тоо үсөөрэд гэбэ ха. Юуб гэхэдэ, мүнөөдэй эрхимлээд ябаһан зургаан командын футболистнууде Хабаровскын командаһаа бэшэниинь, алишье хотын футболистнууд хүсэхээ болинтоо. Ушарынь хэлэхэдэ, саанань хоёрхон уулзалга үлөө. Тээд эдэнэрэй зариманиинь айлшаар ошохо болоно ха юм.

Павлодарай «Трактор» октябриин 11, 17-нөй үдэрнүүдтэ үнгэргэгдэһэн уулзалгануудтаа Хабаровскын футболистнуудые 3:2 тоотойгоор шүүһэн, «Востогто» айлшалхадаа, 2:2 тоотойгоор тэнцэжэ, мүрысөөнэй таблицада түрүүлһээ түрүүлбэ. Хоёрдохи һуури ээлһэн «Шахтёр» өөрынгөө гэртэ «Автомобилистые» 1:0, харин Хабаровскын футболистнуудые эртэнь 2:0 тоотойгоор илажа ябахадаа мүрысөөнэй таблицада байдалаа һайжаруулжа шадаба. Удаадахи хоёр һуурида гараһан «Ангара» «Целинник» командануудэ эдэ үдэрнүүдтэ мэраар наадаа хэ гэхэдэ, «Ангарагай» футболистнууд «Торпедо» командые 1:0 тоотойгоор шүүгэн, үүлшын уулзалгада амарсан байба. Харин нүгөөдэнь «Луч», «Спартак» командануудтай 2:2, 1:1 тоотойгоор тэнцэһэн байна. Эрхүүгэй «Звезда» команда өөрынгөө стадион дээрэ «Востогые» 1:0 манай «Локомотивые» 2:0 тоотойгоор илаһан байгаа.

Улаан-Удын футболистнууд нэгэ уулзалгаяа Томскын командатай тэдэнэй гэртэнь наадахадаа 2:1 тоотойгоор шүүгээд ерэһэн аад, гэртээ Эрхүүгэй футболистнуудта 0:2 тоотойгоор илагдапан байгаа. Мүнөөдөө арбан хоёрдохи һуурида гараад ябаһан манай футболистнууд үүлшынгөө хоёр уулзалга гэртээ үнгэргэхэнь. Эдэ уулзалгануудаа добтолхы шанартайгаар, гоё һайханаар наадажа шадаашье һаа, түрүүшын арбанай тоодо оролсожо шадахамнай бэрхэтэй ха. Урдамнай гараад ябаһан зарим командануудтэ гэхэдэ, Владивостогой «Луч», Рубцовскын «Торпедо», Новосибирскын «Чкаловец» командануудтэ гэртээ наадахань. Тиихэдэ Омскын «Иртыш» хоёр уулзалгаяа Казахай ССР-эй стадионууд дээрэ наадаха юм.

Үсэгэлдэр Улаан-Удын футболистнууд эзлжээтэ наадаяа Братскын «Энергия» командатай үнгэргөө. Наадан үдэшэ орой болоһон хойно дүүрээ. Үүлшынгээ уулзалга октябриин 25-да «Ангарагай» футболистнуудтай үнгэргэхэ юм.

Уншагшадай анхаралда мүнөөдэрэй байдалаар мүрысөөнэй таблица толилогдобо.

Командануудаа	наадаа	шүүгээ	тэнцэ	шүүгдэ	бүмбэгэ	очко
«Трактор» Павлодар	38	24	6	8	56—22	53
«Шахтер» Караганда	38	22	8	8	63—36	52
«Ангара» Ангарск	38	21	7	10	52—38	49
«Целинник» Целиногр.	38	19	10	9	63—43	48
«Звезда» Эрхүү	38	18	7	13	58—52	43
«Динамо» Барнаул	38	17	9	12	44—42	43
СКА Хабаровск	38	14	12	12	57—48	40
«Торпедо» Рубцовск	39	14	11	14	46—42	39
«Луч» Владивосток	38	14	11	13	53—50	39
«Иртыш» Омск	38	14	10	14	54—54	38
«Чкаловец» Н-Сибирск	38	15	8	15	46—53	38
«Локомотив» Улаан-Удэ		15	7	15	36—45	37
«Автомобилист» Кр.	38	15	7	16	43—52	37
«Спартак» Семипалатинск	38	14	9	15	57—48	37
«Булат» Темиртау	38	12	8	18	35—43	32
«Амур» Благовещенск	38	11	9	18	41—49	31
«Горняк» Никольск	38	11	8	19	51—58	30
«Амур» К-Амур	38	10	10	18	33—49	30
«Торпедо» Томск	38	8	12	18	44—64	28
«Восток» У-Каменог.	37	10	7	20	39—53	27
«Энергия» Братск	39	10	6	23	38—77	26

ТЕЛЕВИДЕНИ

Октябриин 22-һоо 26 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 22

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00— «Время». 8.35 — «Зарядкада зогсо!». 8.55 — РСФСР-эй арадай артист В. Климов наадана. 9.20 — «Киножурнал». 9.30 — «Будильник». 10.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 11.00 — «Марья — искусница» — уран һайханай фильм (1 хуби). 12.10 — «КПСС-эй ЦК-гай июлиин (1978 оной) Пленумэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлээ!». 13.10 — «Хүгжэмтэ кпоск».

Улаан-Удэ. 13.40 — ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дамжуулга.

«Орбита-2». 14.50 — Баскетболоор СССР-эй чемпионат. Эхэнэрнүүд. «Спартак» (Московско область) — «Спартак» (Ленинград). 15.00 — Уласхоорондын программа. Интервидени. 15.30 — «Циркын аренэдэ». 16.00 — Ороной ажалай коллективуудтэ зорюулагдаһан цикл-һээ баримтата фильм. 16.30 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 17.30 — Шэнэ һонин. 17.40 — «Танда бэшэг» — баримтата фильм. 17.50 — «Харинн гүрэнүүдэй һайлшад Советскэ Союз тухай» 18.05 — «Как закалялась сталь» — телевизионно уран һайханай фильм. (6 сери) «Бессмертие». 19.00 — Хоккейгэр СССР-эй чемпионат «Динамо» (Москва) — ЦСКА (1 ба 2 шата). 20.30 — «Время». 21.00 — Хоккейгэр СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Москва) — ЦСКА (3 шата). 21.35 — «Залуу дуушадай бүхэсоюзна телевизионно гурбадахи конкурс» 23.05 — Шэнэ һонин.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 23

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00— «Время». 8.35 — Үглөөнэй гимнастика. 8.55 — «Как закалялась сталь» — телевизионно уран һайханай фильм. «Тэмсэл» (5-дахи сери). «Мүнхэрэлгэ» (6-дахи сери). 10.55 — «Ан амитадай ажамидарал». 11.55 — Забһарлалга. 14.05 — «Таряан тухай үгэ». Баримтата фильм. 15.00 — «Звездочёт». Тележурнал. 15.45 — «Орлёнок» телестудиин юнкорнууд Москва хотын 737-дохи һургуулиин багша М. И. Елинектэй уулзаха. 16.45 — «Гурбадахи жэл — габшагай жэл». «Манай ажалай шанар». 17.30 — Шэнэ һонин. 17.45 — «Үхибүүдтэ уран шүлэг».

Улаан-Удэ. 18.00 — «Байгал» программа.

«Орбита-2». 18.30 — «Дэлхэйн арадай уран бүтээл». 19.00 — «Россин газар дайдада тангаригаа үгэнэбди». 20.30 — «Время».

Улаан-Удэ. 21.00 — «ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо». «Минии залуу наһан». 21.30 — РСФСР-эй габьяата артист В. Бурцев дуулаха. 22.00 — «Сибирь — минии инаг дуран» гэһэн дамжуулга.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 18.00 — «Бүхы наһан соогоо ажаһууха сайгаад...». Телевизионно баримтата фильм.

Улаан-Удэ. 18.30 — Баримтата фильмүүдэй программа. 19.10 — «Пропагандистнарта ба һуралсагшадта туһаламжа» (буряадаар дамжуулга). 19.30 — «20 үлүүтэй» — эстрадна шэнжэлэл. 20.15 — Соносхолнууд. 20.25 — «Хадын аялгануд» — фильм-концерт.

«Орбита-2». 21.00 — С. Михалков. «Уран зохёолой хуудаһануд». 21.50 — Спортын программа. 23.00 — Шэнэ һонин.

ВТОРНИК, 24

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00— «Время». 8.35 — Үглөөнэй гимнастика. 8.55 — «По щучьему велению». Мультфильм. 9.25 — «Когда женщина оседлает коня» — уран һайханай фильм. 10.55 — «Хүхюун үрилдаан». 11.40 — Владимир хотын «Русь» ансамблиин концерт. 12.10 — Забһарлалга. 13.55 — Баримтата фильмүүдэй программа. 14.45 — «Эжын һургуули». 15.15 — «1978 оной үргаса хүряалга». 15.45 — «Объектив». 16.15 — «Ленинэй захяа найдамтай!» Бүхэсоюзна комсомолой суглаан. 16.30 — «Арадай аялгануд». 16.45 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Тб) — ЦСКА (1-дахи тайм). 17.30 — Шэнэ һонин. 17.40 — Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Тб) — ЦСКА (2-дохи тайм). 18.25 — Р. Глиэр. «Арадай хани барисаан» — хүгжэм.

Улаан-Удэ. 18.35 — «Байгал» — программа. 19.05 — «Буряадай комсомолой шанда хүртэгшэдэй творческо тоосоон».

«Орбита-2». 20.30 — «Время». Арменийн Россин бүридэлдэ ороһоор 150 жэлэй ойдо зорюулагдаһан концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Удэ. 18.00 — Һурагшадта. ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дамжуулга.

«Орбита-2». 18.35 — «Останкинай концертнэ студида уран зохёолшо В. Катаевтай уулзалга».

Улаан-Удэ. 20.30 — Совет композиторнуудай дуунуудаа. 21.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 21.20 — «Ороной залуу үетэн». Шэнэ номууд. 21.40 — Соносхолнууд. 21.50 — «Сентиментальный роман» — уран һайханай фильм.

СРЕДА, 25

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00— «Время». 8.35 — Үглөөнэй гимнастика. 8.55 — «Уриддаан». 9.40 — «Добровольцы» — уран һайханай фильм. 11.15 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 12.15 — Забһарлалга. 13.55 — «Сибирь ба Алас-Дурнын хизааараар». Киногой программа. 15.00 — «Лицей, который не кончается». 16.10 — «Түрэл байгаалимнай». 16.30 — «Эрдэм наукын ажабайдал». 17.00 — «Горнистнууд, харюусагты!» 17.30 — Шэнэ һонин. 17.40 — «Зураг бүхэндэнь — наран!»

Улаан-Удэ. 18.00 — «Байгал» программа.

«Орбита-2». 18.30 — «Партийна суглаан». Москвагай Лихачевой нэрэмжэтэ автомобильна заводой булад ба үнгэтэ металлнуудые хайлуулгын цехэй коммунистнуудай тоосоото һунгалтын суглаанһаа репортаж. 19.10 — Арфануудай квартет наадаха. 19.20 — «Мальчишки» — телевизионно уран һайханай фильм (1-дахи сери). 20.30 — «Время». 21.00 — «Нүхэдэй шэг шарай». 21.45 — «Хүгжэм». Телевизионно журнал. 22.55 — Шэнэ һонин.

ЧЕТВЕРГ, 26

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита-2». 7.55 — Дамжуулгын программа. 8.00— «Время». 8.35 — Үглөөнэй гимнастика. 8.55 — гэн бултанай түлөө. даа нэгэнэй түлөө. В. Захаровай дуунуу — «Мальчишки» — визионно уран фильм (1-дахи сери). — Үзбегэй ССР-эй симфоническа оркестр церт. 11.55 — Забһар 13.55 — Дамжуулгын рамма. 14.00 — «Он нэгэ наһан». Телевиз баримтата фильм. Трусковец хотын «Б гэжэ дуунай ба инстр нүүдэй ансамблиин 15.10 — «Шатарай ли». 15.40 — М. С «Уран шүлэг». 16.10 — ни барисааная харьк — «Орленок» телес концертнэ зал. 17.30 — нэ һонин. 17.45 — түмэнэй ленинскэ комс тет». Ленинскэ комс уласхоорондын ажа

Улаан-Удэ. 18.15 — гал» программа. 18 «Худөө ажахыда эрэ кын туйлалтануудые руу дүй дүршэл нэ хэ» — гэһэн цикл-һ жуулга.

«Орбита-2». 19.5 «Мальчишки» — теле но уран һайханай фильм дохи сери). 20.30 — мя».

Улаан-Удэ. 21.00 — сомолой 60 жэлэй ойдо рюулагдаһан ВЛКСМ-эй ряадай обкомой, Улаан горкомой баярай пленум

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Ашаглалгада оруулагдаһан жэлынь — 1978 он» — түрүү бэшэг. «ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо — һабшагай ажал» — тобшо мэдээсэл.

Хоёрдохи «Комсомолой пленумүүд» — **Гурбадахи** В. Митыповай «Сы» гэһэн ромо Хилын саанаһаа. **Дүрбэдэхи** «Нютаг нютагаа» Телевидени.

Редактор Р. Б. ГАРМ

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. ЛЕНИНА, 35, редактор — 2-54-54, приемная — 2-54-93, зам. редактора — 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретарь — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-91, пропаганды — 2-56 23, промышленности и строительства — 2-61-35, сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, информации — 2-34-05, переводов — 2-54-93, писем и селькоров — 2-67-81, корректорская — 2-35-95, машинное бюро — 2-57-63, фотолаборатория — 2-33-61, отдел объявлений — 2-65-54.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР.

Н-03718. Заказ № 243. Изд.